Τόμος Β'. — *Συνδρομή, ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου καὶ 1. Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους, ἐξαμηνοσμένον καὶ προπληρωτία: Πανταχοῦ φράγκ. χρ. 10 ἢ μάρκ. 8.* — **ΕΤΟΣ Β'.**

ΑΡΙΘΜ. 44. — τῇ 15/27. *Ὀκτωβρίου* 1886.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΑ da Rimini

ὑπὸ **ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΠΑΓΑΝΕΛΗ.**

Α'.

„Ν' ἀποκοιμίσω ἤθελον τοὺς πόθους τῆς ψυχῆς μου καὶ τὸν ἔλεγχον. Τὴν μνήμην του τὴν προσφιλῆ ἀλλ' ἔνοχον νὰ ἀποσβέσω ἐντελῶς, τὴν ὄψιν του νὰ ἀπαλείψω ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς ψυχῆς . . . . ἢ ν' ἀποθάνω, πρὶν ἢ ὁ τύραννος ὁ ἀπηνὴς τοῦ Ἔρωτος, τὴν καρδίαν μου ἀποπλανήσῃ ἐντελῶς. Σὲ καταρῶμαι ἀπευκταία ὥρα τῆς γεννήσεως, τῶν γάμων μου στιγμὴ ἀπαίσιος . . . . Τῆς δυστυχίας, τῶν ἐλέγχων καὶ τῆς φρίκης μου ἀπέβης ἡ ἀκένωτος πηγή . . . . Τῆς συμφορᾶς τὸ ἄχθος τὸ βαρύτατον, τῶν τύψεων, τῆς διχονοίας τὸν πυρσὸν λαμπάδας ἔσχον νυμφικάς . . . . Μισῶ καὶ ἀγαπῶ τοὺς δύο ἀδελφούς . . . . Παράδεισος καὶ Κόλασις τὰ μέγαρα τῶν Μαλατέστα εἶναι δι' ἐμέ. Νὰ φύγω πρέπει καὶ μετὰ σπουδῆς . . . . Ἀλλ' οἴμοι! Ἄλυσις καθήκοντος κ' ἐνόχου πάθους γλυκεροῦ τὸν νοῦν μου, τὴν καρδίαν μου καθήλωσεν ἐδῶ. Ὦ θάνατε! μοῦ φείδεσαι ἀθῶας καὶ ἔνοχον θὰ μὲ πατάξῃς ἴσως . . . Ἀπαίσιον προαίσθημα τὴν κλαίουσαν κατέκλυσε καρδίαν μου . . . . Ἀδύνατον καὶ οἱ δύο ὑπὸ τὴν στέγην τὴν αὐτὴν νὰ μένωμεν. Ἀλλ' εἶναι ἀδελφός του! Νὰ μὴ τὸν βλέπω ἤθελον καὶ ὤφειλον· τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς ψυχῆς ἡ ἀπουσία του θὰ μ' ἦτο σωτηρία . . . . Θεέ! τὸν νοῦν μου φώτισον· τοὺς πόθους τῆς καρδίας μου κατάστειλον. Εἰς τὴν ψυχὴν βαθύτερον ἐγχάραξον τῶν καθηκόντων μου τῶν ἱερῶν τὴν ἔννοιαν. Τὸ ἴνδαλμά του τὸ ἀγαπητὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου δίωξον. Κωφὰ εἰς τὴν φωνήν του τὴν περιπαθῆ κατάστησον τὰ ὦτά μου, τὸ στόμα μου βωβόν, τυφλοὺς τοὺς

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΟΙΔΟΣ. Κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ Ἐδ. Blume.

ὀφθαλμούς μου εἰς τοῦ προσώπου του τὴν χάριν καὶ τὴν ἔκφρασιν. Θεέ! ἓν θαῦμα μέγιστον ἐκλιπαρῶ ὑπὲρ ἐμοῦ, . . . ἀναίσθητον νὰ καταστήσῃς τὴν καρδίαν μου . . . . ἡ τὴν ζωήν μου σύντριψον ἑνόσω τῆς ἀθωότητος ὁ στέφανος τὸ μέτωπόν μου στέφει. Τοῦ στήθους μου τοῦ πλημμυροῦντος τοὺς παλμοὺς ὑπὲρ τοῦ ἀτυχοῦς διεύθυνον συζύγου μου, ὃν ν' ἀγαπῶ θερμῶς ποθῶ . . . Ὦ! ναί! θερμῶς ποθῶ . . . . Ἓν θαῦμα ὑπὲρ τῆς δυστυχοῦς συζύγου τοῦ Λαντσιώττου. Τὸν σύζυγόν της ν' ἀγαπᾷ . . . Νὰ λησμονήσῃ . . . τὸν ἄλλον ἐντελῶς . . . ."

*

Ἡ θελκτικὴ Φραγκίσκα, τοῦ Μαλατέστα σύζυγος, καὶ κόρη τοῦ Γουΐδα, τοῦ ἄρχοντος τῆς πόλεως Ραβέννης, οὕτω ἐμονολόγει θλιβερῶς. Βαθὺν τὸν πέπλον της ἡ νὺξ εἶχεν ἁπλώσει. Παρῆλθον τὰ μεσάνυκτα, εἰς τὴν ἀνατολὴν αἱ πρῶται λάμψεις τῆς ἠοῦς ἐφαίνοντο, ἀλλ' ἄϋπνος ἡ ἀτυχής, τῶν δωματίων της ἐντὸς ἐφέρετο, τοῦ ὕπνου ἄγευστος, κεκορεσμένη ὅμως θλίψεως. Εἶναι νεόνυμφος ἡ τάλαινα! Αἱ πόλεις τῆς Ραβέννης καὶ τῆς Ρίμινι λαμπρῶς ἐώρταζαν τοὺς γάμους της, καὶ εἰς χαρὰν ἀκράτητον ἡ Ρίμινι ἀφέθη, ὅτ' ἐπ' αὐτὴν ἀνέτειλε τὸ ἄστρον τῆς Ραβέννης νὰ καταυγάσῃ ἐπελθὸν τῶν Μαλατέστα τὴν πόλιν καὶ τὰ μέγαρα. Το κάλλος της ἐσάλπιζεν ἡ φήμη πανταχοῦ. Δεδουλωμένοι Δοῦκες καὶ κυρίαρχοι λαῶν παρὰ τοὺς πόδας της ἐσύροντο, τῶν ὀφθαλμῶν της μίαν καὶ μικρὰν λιμώττοντες ἀκτῖνα. Τὸ ὄνομα τῶν δεσποτῶν τῆς Ρίμινι, ὁ πλοῦτος, καὶ ἡ δύναμις, τας φρένας τοῦ πατρός της ἐπηρέασαν, καὶ σύζυγον ἑνὸς τῶν Μαλατέστα ἐξέδωκε τὴν κόρην του. Ὅτι τον Παῦλον ἔμελλε νὰ νυμφευθῇ ἐνόμιζεν ἡ κόρη. Καλλονῆς καὶ τόλμης πρότυπον ὁ Παῦλος ἦτο καὶ ἐφημίζετο. Τὸ ὄνομά του, τὴν ἀνδρίαν του, τῶν τρόπων τὴν κομψότητα ἡ φήμη περιήγαγε παντοῦ, καὶ συνεχῶς ὁ Παῦλος Μαλατέστας, ὁ ἄγνωστος ἱππότης καὶ πολεμιστής, τοὺς πόθους ἀνεπτέρωσε τῆς νεαρᾶς Φραγκίσκας, τοῦ ὕπνου της τὰ ὄνειρα, καὶ τοὺς παλμοὺς κατέστησε φαιδρότερα. Ἐρυθριῶσα συγκατένευσε τον Παῦλον μνηστῆρά της ν' ἀποδεχθῇ . . . . καὶ ἐδέχθη τὸν Λαντσιῶττον, τῆς δυσμορφίας τέρας . . . . Τὸν λόγον της νὰ ἀποσύρῃ ἦτο ἀδύνατον. Νσ' νυμφευθῇ τὸν Μαλατέστα ὤμοσεν εἰς τοῦ πατρός της ὑπακούουσα τὴν πρόσκλησιν, τῆς γεννετείρας πόλεως πληροῦσα τὴν θερμὴν εὐχήν. Τὸν Παῦλον ἤλπιζε καὶ ἤθελε νὰ νυμφευθῇ. Ἀλλὰ τὸν Λαντσιῶττον, σιωπηλῶς θρηνοῦσα, ἠκολούθησεν εἰς τὸν βωμόν, κ' ἐκείνου σύζυγος νὰ κατοικήσῃ ἦλθε τῆς Ρίμινι τὴν πόλιν, εἰς τον αὐτὸν μετὰ τοῦ Παύλου οἶκον μένουσα, νυχθημερὸν ὀφείλουσα νὰ βλέπῃ τὸν Παῦλον τὸν περικαλλῆ, ὡς ἀδελφὸν καὶ φίλτατον τοῦ Λαντσιώττου νὰ σχετίζεται. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἐπάλαισε. Τὸν ἐπῳάζοντα νὰ θραύσῃ προσεπάθησε δεσμόν, τὸν δεσμοθραύστην πέλεκυν τῆς Μοίρας προλαμβάνουσα. Ματαίως ἐπειράθη καὶ ἐμόχθησε . . . Ἡ τύχη της ὑπῆρξεν ἀπηνής. Ἀκούραστος ἡ δόξα τὸ ὄνομα ἐν τούτοις ἐσάλπιζε τοῦ Παύλου. Ἀτρόμητος πολεμιστὴς εἰς τὴν αἰχμὴν τοῦ ξίφους του τὴν νίκην περιήγαγε. Ὅ,τι νὰ θέλῃ τὴν γυναῖκα δύναται, τὸν νοῦν της νὰ σαλεύσῃ, τὴν καρδίαν της, ἡ εὔνους εἱμαρμένη ἀφθόνως ἔδωκεν αὐτῷ. Τὸ κάλλος του συνήρπαζε· τὸ θάρρος του κατέπληττε, καὶ ἡ ψυχή του ἦτο εὐγενής. Θριάμβῳ σύμβολον τὸ ὄνομά του εἶχεν ἀποβῇ, καὶ πόθων φλογερῶν ὁ ἔρως του. Ματαίως αἱ παρθένοι καὶ αἱ δέσποιναι τοῦ νέου Παύλου νὰ περισπάσουν ἤλπισαν τὴν προσοχήν . . . . Ἀνήσυχος, ρεμβάζων, καὶ σιωπηλός, ἐντὸς τοῦ οἴκου διαρκῶς διήρχετο τὰς ὥρας . . . . . .

*

Τὰ δώματά του κόσμος καὶ χαρὰ διὰ τον Παῦλον ἦσαν . . . . Τὰ ἱππικὰ γυμνάσια παρῄτησε, τὴν κοινωνίαν εἶχεν ἀρνηθῆ, καὶ βίον ἐρημίτου ἤγαγεν ὁ εὔμορφος ἱππότης ἐντὸς τοῦ οἴκου του τοῦ πατρικοῦ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του κατοικῶν. Ὁπόσον ἠλλαξεν ἡ ὄψις του! Ὠχρότατον τὸ πρόσωπον ἀπέβη, τὸ ὄμμα του κρυφίου ἄλγους καὶ ρεμβώδους σκέψεως κατέστη ἡ εἰκών. Οἱ φίλοι καὶ οἱ συμπολεμισταὶ ἀδύνατον νὰ ἴδωσι τὸν Παῦλον. Τῶν δωματίων του τὴν εἴσοδον ὀργίλως ἀπηγόρευσε. Δὲν ἦτο πλέον ὁ αὐτός. Ἡ εὔθυμος ζωή του, τὸ μένος τὸ πολεμικόν, τοῦ ἔρωτος οἱ πόθοι, ἡ τόλμη, ἡ ἀπόφασις ἐρείπια ἀπέβησαν . . . . καὶ ἐπ' αὐτῶν περιαλγῶς ἐφαίνετο πλανώμενον τὸ φάντασμα καὶ ἡ σκιὰ τοῦ Παύλου . . . . Ἐνίοτε αἱ πελιδναὶ ἐφοινικοῦντο παρειαί· τὸ στῆθός του σφοδρότερον ἀνέπνεε, τρομώδης κίνησις ἀκούσιος παρέλυε τὰ μέλη του, καὶ ἄτονος, λειπόθυμος, ἀγωνιῶν ἐμφόβως ὁ πρώην λεοντόκαρδος θὰ ἐκυλίετο χαμαὶ ἂν μὴ ταχὺς θεράπων τοὺς πόδας του ἐστήριζεν. Ἡ νύμφη του συνέπιπτε νὰ διελαύνῃ τότε πρὸ αὐτοῦ . . . . Ἡ ταραχὴ εὐκόλως μεταδίδεται . . . . Ὠχρὰ ἀπέβαινον εὐθὺς τὰ ρόδα τῆς Φραγκίσκας. Ὀδυνηρῶς ἐστέναζεν ὁ εἷς, περιαλγῶς ἡ ἄλλη ἔπασχε . . . . Οὕτω διήρχοντο τῶν γάμων της οἱ πρῶτοι μῆνες. Πικραὶ ἡμέραι ἀληθῶς, καὶ πικροτέρων πρόδρομοι . . . .

Β'.

Γλυκὺ ἐπέπνευσε τὸ ἔαρ, τὸ πρῶτον ἔαρ μετὰ τῶν γάμων της τὴν θυελλώδη ἐποχήν . . . Ἀνέζησεν ἡ φύσις, τὰ μαρανθέντα φύλλα ἀνεβλάστησαν, ἡ χλόη ἐκάλυψε τὴν γῆν, δειλῶς προέκυψαν τῶν κήπων, τῶν ἀγρῶν τὰ ἄνθη. Εἰς τοὺς ἀνθῶνάς της, καὶ εἰς μονήρεις δασυσκίους ἀτραποὺς ρεμβάζουσα πλανᾶται ἡ Φραγκίσκα. Τὸν ἥλιον βραδέως κατερχόμενον διὰ τῶν δένδρων θεωρεῖ, καὶ ἡ πάσχουσα ψυχή της νὰ πτερυγίσῃ θέλει· ποῦ; . . . Εὐώδης αὔρα τὸ πρόσωπόν της ψαύει ἐλαφρῶς, τὴν κόμην της σαλεύει, καὶ εὐωδεστέρα ἀπὸ τοῦ προσώπου της, καὶ τῆς ἀναπνοῆς, τοὺς πνεύμονας τοῦ Παύλου ἀναψύχει παρὰ τὰ δώματά του χαλαρῶς συρίζουσα . . . . Ἀμήχανος, ὀδυνωμένη, στένουσα πλανᾶται ἡ Φραγκίσκα. Πατεῖ τὸ φύλλον τὸ ξηρόν, τὸ ἔσχατον ὅπερ ἀφῆκεν ὁ χειμών. Μικρὸς ἠκούσθη ὁ τριγμός, ἀλλ' ἀκουσίως ἡ Φραγκίσκα στρέφεται. Μήπως ἀνέμενέ τινα; . . . . Ὠχεῖ ποθοῦσα φαίνεται, τί ὅμως ἐπεθύμει ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ ἀποκρύψῃ ἤθελε . . . Ἀντίθετα παλαίουσιν εἰς τὴν ψυχήν της τὰ αἰσθήματα . . . . Νὰ μείνῃ μόνη ἤθελε, ἀλλ' ἤθελε καὶ μόνη νὰ μὴ μείνῃ . . . . Ἐπόθει, ἀνεστέναζε, ἐκαραδόκει, ἔπασχε, ἐκάλει . . . ποῖον; Οὐδὲν ἐκτὸς αὐτῆς ἐγνώριζε. Διὰ τῶν κλάδων θεωρεῖ τὸν ἥλιον ὑπερηφάνως κατερχόμενον. „Θὰ δύσῃς μετ' ὀλίγον", λέγει, „ἀκτινοβόλον ἄστρον, τὸ φῶς σου τὸ λαμπρὸν εἰς ἄλλους κόσμους φέρον." Σιγᾷ, ρεμβάζει, τὸ στῆθός της ἀσθμαίνει, τὰ χείλη γλυκέως ψιθυρίζουσι . . . „Κατέρχεσαι ἀφανιζόμενος τῆς πλάσεως ὁ ἥλιος καὶ ἡ ζωή. Ὦ! τῆς χαρᾶς καὶ τῆς καρδίας μου, ὦ πότε θὰ προκύψῃς ἥλιε! . . . Ματαίως πειρῶμαι ν' ἀντιστῶ . . . Τὸν βλέπω! σιωπηλῶς στενάζει, καὶ χείμαρροι χειμερινοί, κρυφίως ἐκπηγάζοντες, οἱ ὀφθαλμοί του οἱ ἀγαπητοὶ ἀπέβησαν. Δειλῶς μὲ προσηγόρευσε προχθές. Ὁπόσον ἔπασχε λαλῶν! Πλειότερον ἐμοῦ

ἐκεῖνος ἦτο ὠχρός, καὶ ἔτρεμε πλειότερον . . . Ἂς ἠδυνάμην νὰ ἐμάντευον τῆς ταραχῆς του τὴν γνησίαν ἀφορμήν! Παρηγορίαν εἰς τοὺς πόνους του, εἰς τὰς πληγάς του βάλσαμον νὰ χύσω ἡ ταλαίπωρος ἐγώ . . . . Ἡ δυστυχής! Τὰς ἀμυχὰς ἐκείνου συμπονῶ, καὶ λησμονῶ τοῦ στήθους μου τὰ φρικαλέα τραύματα . . . Τὸ ὕψος καὶ τὴν δύναμιν, τὴν ἔκτασιν τὴν ἄπειρον τοῦ Ἔρωτος τῆς γυναικὸς οὐδέποτε νὰ ἐννοήσωσιν οἱ ἄνδρες εἶναι ἱκανοί. Τὸν ἤκουον λαλοῦντα, το πρόσωπόν του ἔβλεπον νὰ ὠχριᾷ καὶ πορφυροῦν μετὰ μικρὸν νὰ γίνεται, τὴν γλῶσσάν του τὴν εὔγλωττον εἰς παιδικὰ τραυλίσματα νὰ λύεται, τὰ χείλη του νὰ τρέμωσιν, ν' ἀγωνιᾷ, νὰ πάσχῃ, νὰ θέλῃ νὰ λαλήσῃ καὶ νὰ μὴ τολμᾷ, καὶ ἐγὼ αὐτὴ ἐκεῖνο ἔπασχον, ἐγὼ ἐκριζουμένην ἔβλεπον τὴν δυστυχῆ καρδίαν μου. Ἀ! ἐὰν ἠδυνάμην νὰ μαντεύσω ἀσφαλῶς . . . . . ἐὰν μαντεύουσα τὴν εὐτυχῆ καὶ δυστυχῆ ἐμάντευον ἀλήθειαν! . . . Ὁπόσον εἶμαι ἀξιολύπητος καὶ ἀκουσίως ἔνοχος! Νὰ ἀποφύγω πρέπει . . . . . ἔπρεπε, καὶ ἤθελον, καὶ ὤφειλον τὸν κίνδυνον τὸν φοβερόν . . . . Εὐδαιμονίας καὶ χαρᾶς, ἀλλὰ καὶ φόβου τραγικοῦ ἡ θέα του ἡ προσφιλὴς τὴν πάσχουσαν καὶ χαίρουσαν ἐπλήρωνε καρδίαν μου. Ὁ ἄφοβος πολεμιστὴς περίτρομον ἐφαίνετο παιδίον. Εἰς στεναγμὸν ἀπέλπιδα ἐξέπνεεν ἡ τρέμουσα φωνή του, καὶ ἔνοχος . . . . . τὴν χάριν δικαστοῦ ἐκλιπαρῶν τοιοῦτός μοι ἐφαίνετο! Τοὺς πόνους τοὺς ἐμούς, τὰ δάκρυά μου, τὰ μυστικὰ καὶ πύρινα, ἐπελαθόμην πρὸς στιγμήν, εἰς τοὺς σπασμούς του, εἰς τὴν ἀγωνίαν του τὴν προφανῆ ἐμβλέπουσα· Νὰ τὸν ἀκούω θέλω. Εἰς τὴν θέαν του νὰ ἐντρυφῶ ποθῶ . . . ἀλλ' ὅμως . . . δεινῶν ἐλέγχων τοὺς νυγμοὺς αἰσθάνομαι! Πλὴν διατί; Διέπραξα κακὸν ἢ ἄτοπον τὸν ἀδελφόν μου, τοῦ συζύγου μου τον ἀδελφὸν ἰδοῦσα καὶ ἀκούσασα! Δὲν εἶναι Μαλατέστας; Τὸ ὄνομα, τὸ αἷμα, τὴν καταγωγὴν κοινὴν δὲν ἔχει πρὸς τὸν ἄνδρα μου; . . . . Τὸν ἄνδρα μου!! Ὁ δυστυχής! χάριν ἐμοῦ τῆς πόλεως τὰς ὑποθέσεις ἀμελεῖ. Προ τῶν ποδῶν μου σύρεται νυχθημερόν· τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐρευνᾷ, νὰ προλαμβάνῃ θέλων τὰς ὀρέξεις μου. Τὸν λόγον του ὡς νόμον ἔχει ἡ πόλις, καὶ αὐτὸς τὸν λόγον μου ὡς νόμον ἔχει καὶ διαταγήν. Πικρῶς τὸν κατακρίνω, νὰ τὸν καταρασθῶ σχεδὸν ὁρμῶ διότι πολὺ ἐνεπιστεύθη εἰς ἐμέ . . . . Τὸ θάρρος, τὰς δυνάμεις μου ὑπερετίμησε, τῆς Μοίρας ὑπετίμησε τὴν ἀπηνῆ ἐχθρότητα, τοῦ ἔρωτος τὰ τραύματα τ' ἀνίατα, καὶ ἐκείνου, ἐκείνου τὴν ἀκαταμάχητον ἐντύπωσιν . . . . . ."

*

Ὀξεῖαν ἔβαλε κραυγὴν· τὰς χεῖράς της ἀσυνειδήτως ἡ Φραγκίσκα ἔτεινε, κ' εἰς ἕνα στεναγμὸν περιπαθῶς ἀπέλπιδα ἐσβέσθη ἡ φωνή της. Τοῦ Παύλου ἐμηκύνθη ἡ σκιὰ ἀπὸ τῆς γείτονος αἱμασιᾶς· ὑπὸ τὸ σπεῦδον βῆμά του τὰ φύλλα ἔτριζαν, καὶ ἄφαντος ἐγένετο μετὰ μικρόν. Μὲ βλέμμα παραφόρου ἔρωτος τὸν εἶδεν ἡ Φραγκίσκα φεύγοντα . . . . καὶ τὴν ψυχήν της φεύγουσαν ἠσθάνθη. Πλησίον της τὸν ἤθελε, ἐκεῖ, παρὰ τοὺς πόδας της, ἀμέριστον, ἰδικόν της . . . Νὰ τὸν φωνάξῃ ἐζήτησε . . . . Ἀλλ' εἰς τὴν θέαν του τὴν προσφιλῆ καὶ ἀπροσδόκητον παρέλυσεν ἡ γλῶσσά της, οἱ πόδες της ἐκάμφθησαν! . . . . Πυκνὸν ἐξέτεινε τὸν πέπλον της μετὰ μικρὸν ἡ ἐπελθοῦσα νύξ.

Γ'.

Κρύφα, καὶ λόγους μυστικούς, ὡς ἔχιδνα φαρμακερά, συρίζει εἰς τον Λαντσιῶττον ἀξιωματικος τοῦ οἴκου του. Τὴν προσοχήν, τὴν εὔνοιαν τῆς νεαρᾶς δεσποίνης νὰ προσελκύσῃ ἤλπισε. Ἀπέτυχε· καὶ ἡ καρδία του ζηλοτυπίας καὶ ὀργῆς ἀπέβη τὸ ἡφαίστειον. Τὴν σύζυγον τοῦ Λαντσιώττου κατεσκόπευε νυχθημερόν. Τὰς ἄβρας, τοὺς θεράποντας διέφθειρε διὰ τοῦ χρήματος . . . . Νὰ βλάψῃ τὴν γυναῖκα ὤμοσεν ὁ εὐτελής!! Ζηλεία, ὄχι ἠθική, τὴν γλῶσσάν του ἀπέλυσε τὴν φθονεράν. Βραχέα εἰς τὸ οὖς τοῦ ἄρχοντος ἐλάλησε. Τὸ πρόσωπον τοῦ Λαντσιώττου ὠχριᾷ· τὴν χεῖρα εἰς τὸ ξίφος ἔθηκε. Ἀμφίβολος ἐφάν' ἡ πρόθεσις, καὶ ὁ φαῦλος καταδότης διὰ ταχείας ἔφυγε φυγῆς. Δηλητηρίου χείμαρρος τοῦ Λαντσιώττου τὴν ψυχὴν ἐπλήρωσε. Ὁ ὕπνος του ἀπέπτη, εἰς ὕδραν χιλιοκέφαλον ἀνέστη εἰς τὴν καρδίαν του ἡ φοβερὰ ὑπόνοια, καὶ ἡ ζωή του παρευθὺς εἰς φρικαλέαν μετετράπη Κόλασιν. Πόσον εὐκόλως, καὶ δίχως ἔτι νὰ πεισθῇ, πιστεύει τὸ κακὸν ὁ ἄνθρωπος! Τὸν βίον, τὰς ἐλπίδας του καὶ τὴν χαρὰν ἡ ὑποψία ἐφαρμάκευσε. Νὰ ἀπιστήσῃ θέλει εἰς τοῦ ἀθλίου καταδότου τὴν εἰσήγησιν, ἀλλ' αὐθωρεὶ ὑπόνοια δεινὴ ταράσσει τὴν ψυχήν του, καὶ ἔκφρονα τὸν ἀτυχῆ καθίστησιν. Ἀξιοθρήνητος εἶναι ἡ μοῖρά του! Τὴν σύζυγόν του, τὸν μόνον ἀδελφόν του τὸν ἀγαπητὸν νὰ κατοπτεύῃ ἔνοπλος καὶ νὰ μισῇ, νὰ σφάξῃ ἔτι εἰς φρίκης καὶ εὐλόγου ἀπογνώσεως στιγμήν, ἐγκλήματος μεγάλου τιμωρός, ἐπέκλωσεν ἡ τύχη του! Ἐνίοτε ἀκτὶς ἐλπίδος τὸν ὀφθαλμὸν αὐγάζει τὸν στυγνὸν τοῦ Λαντσιώττου. „Ἀπατηθεὶς μ' ἠπάτησεν ὁ ἄθλιος ἀξιωματικός" κραυγάζει ἔξαλλος. „Βεβαίως ἐπλανήθη . . . . Ἀδύνατον . . . . Νὰ περιλάβῃ ὁ νοῦς μου εἶναι ἀδύνατον τὴν ἔννοιαν, τὴν ἔκτασιν τῆς φρικαλέας συμφορᾶς." Ἀνακουφίσεως βαθεῖα στοναχὴ τὸ στῆθός του πραΰνει τὸ περιαλγές. Ἀλλ' αἴφνης ἐξεγείρεται ὁρμητικῶς. Φλογίζεται ἡ ὄψις του· ἀφρῶδη σίελον ὀργῆς σκορπίζουσι τὰ χείλη του, δεινῶς ἐντὸς τῆς κόγχης στροβιλίζονται οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἡ σπασμώδης χεὶρ ἀγρίως σφίγγει τὴν λαβὴν τοῦ ὀξυτάτου ξίφους του. Ἐκ νέου τὴν ψυχὴν κατέκλυσε τὸ δηλητήριον τοῦ δισταγμοῦ. Ἐπίορκον φρονεῖ τὴν σύζυγον· κατάπτυστον, ἀπαίσιον, φρικώδη, ἐπονείδιστον, τῆς ἀτιμίας κορυφὴν τὸν ἀδελφόν του τὸν πολυαγάπητον. Βοᾷ ἐντὸς τοῦ δωματίου του, μαινόμενος κραυγάζει, τὸ στῆθός του κτυπᾷ, τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας καὶ τὸν πώγωνα παράφορος ἐκσπᾷ, καὶ κλαίει ὁ Λαντσιῶττος! Νὰ θυσιάσῃ τὴν ὑφήλιον ζητεῖ. Ὠκεανοὺς νὰ χύσῃ αἵματος· ἐντόσθια καπνίζοντα, θερμά, καὶ σπαίροντα νὰ σπείρῃ ἀνὰ τὰς ὁδούς. Τὸ σύμπαν καταρᾶται· τὸν ἔρωτα, τὸ φίλτρον, τὴν στοργήν, τὸ φῶς, τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν. Τὴν μάχαιραν ἁρπάζει, καὶ τὸν ἀέρα πλήττει· ἀγρίως μειδιᾷ καὶ αἱμοχαρῶς ὅτι ἐσπάραξε φρονῶν τὴν σύζυγον, τὸν ἀδελφόν. Ὁ δυστυχής! εἰς μείζονας ἐκτρέπεται παραφοράς. Βρυχᾶται ἀπαισίως, τὸ σῶμά του, τὰς σάρκας του σπαράσσει. Τῆς ζηλοτυπίας ἡ φρικαλέα Ἐριννυς τὸν δάκνει, καὶ τὴν πυρὰν ἀνάπτει βιαιότερον . . . . Ὦ! Δαίμων! μὲ τὰ δάκρυα τρεφόμενος τοῦ θύματος! Καὶ τίς νὰ παραστήσῃ δύναται τοῦ ζηλοτύπου πάθους τὴν πικρίαν καὶ ὀξύτητα! . . . Πᾶσ' αἱ ὀδύναι τῆς ψυχῆς ὡς παιδιά, ὡς δρόσος τοῦ Οὐρανοῦ λογίζονται πρὸ τῆς φλογός, τοῦ πάθους, καὶ τῶν πόνων τῶν πικρῶν τῆς ζηλοτύπου γυναικὸς ἢ τοῦ ἀνδρός. Τὸ λογικὸν σιγᾷ· τὸ πάθος κυριεύει. Τὰ ἄγρια τὰ ἔνστικτα ἀχαλινώτως ἐξεγείρονται, καὶ ὁ ζηλότυπος, τὴν ὥραν τῆς παραφορᾶς, τοῦ ἀλόγου εἶναι ἀλογώτερος. Τοῦ θείου ἡ ὑπόστασις ἐξαφανίζεται, τοῦ ζώου αἱ μανίαι ἀφυπνίζονται. Τὸ λογικὸν εἰς τοῦ ἀλόγου την ὁρμὴν ὑποχωρεῖ, καὶ ὁ ζηλότυπος θηρίον ἀποβαίνει κατὰ τῆς κρί-

σεως τὴν φοβερὰν στιγμήν. Ὦ! πάθος λευγαλέον! τὸν ἄνθρωπον ἐξευτελίζεις καὶ σπαράσσεις ἐν ταυτῷ! Ταλαίπωρε Λαντσιῶττε! τὴν μάχαιράν σου καὶ πάλιν φέρεις κατὰ τοῦ κενοῦ· μὲ ὠργὰς τὰ δώματα τοῦ οἴκου σου ἐπλήρωσας, πυρίνους βάλλεις στεναγμούς, καὶ πάθους δάκρυ φλογερὸν τὰ βλέφαρά σου καίει. Ἀλλά, διατί τὴν σύζυγόν σου ν' ἀδικῇς; Ἀθλίου ὑπηρέτου ἤρκεσεν ἡ βρωμερὰ φωνή, τον νοῦν σου νὰ σαλεύσῃ, ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν τιμὴν νὰ θέσῃ τῆς συζύγου σου; Καὶ πότε ὅμως λογικῶς ἐσκέφθη ὁ ζηλότυπος! Ἐξηντλημένος ἀποσύρεσαι νὰ κοιμηθῇς, πλὴν ποῦ πλέον ὁ ὕπνος; Ἐγείρεσαι, καὶ πάλιν κατακλίνεσαι, ἐγείρεσαι ἐκ νέου, καὶ ἡ Αὐγὴ σφαδάζοντα μαινόμενον ἀλόγως, ὀμνύοντα ἀγαπητὸν νὰ χύσῃς αἷμα, σ' εὑρίσκει ἀνατείλασα. Τῆς ὑποψίας φωλεὰ κατέστη ἡ καρδία σου . . . ποθεῖς, ἐλπίζεις νὰ ψευσθῇς, καὶ πάλιν ἀμφιβάλλεις. Τὸ ἀπαίσιον πιστεύεις μᾶλλον, καὶ εἰς τῆς θερμῆς εὐχῆς σου τὴν φωνὴν τὸ στῆθός σου ἀπέβη δυσπιστότερον! Τοιοῦτος εἶναι ὁ ἄνθρωπος!! Νὰ κατοπτεύῃς τὴν Φραγκίσκαν ἀπεφάσισας. Μὲ ὑπόκρισιν τὸ πρόσωπόν σου ὥπλισας, τοὺς πόνους σου κατέπιας, τὰς ὑπονοίας σου τὰς μυστικάς. Ἐχίδνας, βασιλίσκους, σκορπιοὺς ἐγέννησαν . . . . καὶ τούτους ἐγκλείεις εἰς τὸ στῆθός σου.

Δ'.

Ἑσπέρα εἶναι θέρους. Τοῦ Ἔρωτος τὸ ἄστρον διέλυσε τὸ μέλαν σκότος τῆς νυκτός, καὶ αἱ ὠχραὶ ἀκτῖνές του, διὰ τῶν κλάδων μυστικῶς διολισθαίνουσαι, τοὺς ἀνησύχους ὀφθαλμούς, τὸ μέτωπον καὶ τὴν μορφὴν φωτίζουν τῆς Φραγκίσκας. Εἶναι ἐκεῖ, ἐντὸς τοῦ κήπου της τοῦ προσφιλοῦς, τὰ μῦρα τῶν ἀνθέων ἀναπνέουσα, ἐκ παραφόρου ἔρωτος μεθύουσα . . . . Τοῦ βίου της οἱ πόθοι σύμπαντες, ἡ εὐτυχία καὶ ἡ δυστυχία της εἰς μίαν λέξιν καὶ ἓν ὄνομα συνεκεντρώθησαν . . . . Μὲ ἔρωτα ἀνέκφραστον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Λαντσιώττου ἀγαπᾷ . . . . Ὁσάκις, τῆς συνειδήσεως ὁ ἔλεγχος, μὲ τὸν φρικώδη τὴν κεντᾷ ὀδόντα του, τὸν ὅρκον, τὸ καθῆκόν της, τὸ ἐπῳάζον ἔγκλημα ἀνακαλῶν, ἡ πάσχουσα Φραγκίσκα παραμυθίας βάλσαμον ἀντλεῖ ἀπὸ τῆς σκέψεως ὅτι δὲν εἶναι ἔνοχος, καὶ οὔτε ποτέ, οὐδέποτε θὰ καταστῇ! . . . . Μανιωδῶς τὸν Παῦλον ἀγαπᾷ. Εἰς τ' ὄνομά του μόνον τὰ γόνατά της λύονται, καὶ ἡ ψυχή της τρέμει. Γυνὴ αὐτὴ νὰ ἐφορμήσῃ παρατόλμως εἶναι ἱκανὴ ἐν μέσῳ ἵππων καὶ λογχῶν τὸν Παῦλον ἔτι νὰ ἴδῃ, τὴν χεῖρά του νὰ σφίγξῃ. Οἱ ἥρωες, οἱ μᾶλλον τῶν λοιπῶν παράβολοι, εἶναι μηδὲν ἀπέναντι ἐρώσης γυναικός . . . . Τὸν κίνδυνον, τὸ αἷμα, τὴν σφαγήν, τὸ πῦρ, τὸ ὕδωρ, τὸν σεισμόν, τὴν ἔκρηξιν, τοὺς διωγμούς, τὴν βάσανον τὰ πάντα νὰ παρίδῃ εἶναι πρόθυμος γυνὴ ἐρωτευμένη ἀληθῶς . . . . ἡ δὲ Φραγκίσκα εἶναι, καὶ θνήσκουσα ἐξ ἔρωτος ἢ ἄπειρος γυνὴ φαντάζεται, ὅτι, ἀφοῦ τοσοῦτον ἀγαπᾷ, τῶν λογισμῶν της τὴν εὐκρίνειαν θὰ δύναται νὰ ἔχῃ πάντοτε, τὸ πάθος της τὸ φλογερὸν καὶ ἀχόρταστον εἰς τὰς κρισίμους ὥρας νὰ νικᾷ, τῆς σκέψεως τὸν πάγον ἀλώβητον νὰ σώζῃ εἰς τὸν πυριφλεγῆ κρατῆρα τῶν αἰσθήσεων . . . Ἡ συμπαθὴς καὶ δύσμοιρος γυνή! Ἐὰν τοῦ λογισμοῦ ἀπέβαινεν ἡ ἔνοχος, ἂν ἦτο θῦμα τῆς καρδίας της τῆς τρυφερᾶς, τὸ ἔγκλημα οὐδέποτ' ἐφαντάσθη, οὐδὲ τοῦ ἔρωτός της ἔθηκε σκοπόν. Ὑπούλως τὴν κατέλαβε τὸ πάθος της τὸ δόλιον. Νὰ ἀμυνθῇ δὲν ἔλαβε καιρόν, καὶ ἡ πλημμύρα τοῦ σφοδροῦ αἰσθήματος παρέσυρε, ἀνάρπαστον ἐποίησε, τὴν ἀτυχῆ. Ἀθῶα καὶ ἀμέριμνος ἐκάθευδε. Ὦ! πόσον τρομερὰ ὑπῆρξεν ἡ ἀφύπνησις! Τὴν ἄβυσσον ἀπροσδοκήτως ἐθεώρησε, να σταματήσῃ ἐζήτησεν, ἐπάλαισε μανιωδῶς, νὰ ἀποθάνῃ ηὐχήθη, εἰς τὸν Θεὸν προσέφυγε τὴν ἄμυναν καθ' ἑαυτῆς ζητοῦσα . . . . . Τὸν Παῦλον νὰ μὴ βλέπῃ ἠθέλησε, ἡ Μοῖρα ὅμως ἡ ἐχθρὰ ἀντίθετα, πρὸς τὰς εὐχάς της τὰς θερμάς, διηύθυνε τὰ πράγματα. Ἐκλελυμμένη ἐντελῶς, μὲ ἡττηθὲν τὸ λογικόν, ὑπὸ τὴν μέθην καὶ τὴν πίεσιν αἰσθήματος ποθεινοτάτου καὶ τυραννικοῦ, τὰ ὅπλα της ἐφάνη παραδίδουσα. Τοῦ λογικοῦ τὴν δύναμιν ἀπήμβλυνεν ὁ Ἔρως. Ὁ νοῦς της ἐσκοτίσθη· ἀνίκητον τοῦ πάθους της τοῦ ἡδονικοῦ τὸ δηλητήριον, τὰς φλέβας της κατέκλυζε. Τὸ στόμα της τὸ ὄνομα τοῦ Παύλου ἐψιθύριζε· αἱ χεῖρές της τοῦ Παύλου τὸν λαιμὸν νὰ περιβάλλουν ἤθελον. Τὰ χείλη της τὸ μέτωπον τοῦ Παύλου ἀνεζήτουν· τῆς φαντασίας της αἱ πτέρυγες τὸν Παῦλον νὰ καλύψουν ἔσπευδον. Ὁ στεναγμὸς καὶ ἡ χαρὰ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Παύλου τὸ ἀγαπητὸν κατέληγον. Ὁ μυελός της, ὡς εἰς ἄξονα, περὶ τοῦ Παύλου τὴν μορφὴν ἐστρέφετο, τὸ αἷμα τῶν φλεβῶν της τὸν Παῦλον περιεῖχε. Ἐάν ποτε λεπτὴ καρφὶς τυχαίως τὴν ἐπιδερμίδα της ἀπέξεε, καὶ αἵματος θρομβίσκος, τὸ σῶμά της κατέστιζε τὸ ἀφρόπλαστον, τοῦ μικροῦ αἱμοσφαιρίου τὴν μικρὰν ἀπώλειαν μεγίστην ἡ Φραγκίσκα ἔκρινε ἀφοῦ τοῦ Παύλου της μερίς, τοῦ Παύλου της εἰκὼν ἐχάνετο διὰ τῆς χύσεως τοῦ ἐλαχίστου αἵματος. Πλειότερον ἠγάπα ἑαυτὴν τοῦ Παύλου τὴν εἰκόνα ἐν ἑαυτῇ ἐγκλείουσα. Ὁπότε ἦτο εἰς καιρὸν τὸν κίνδυνον περιεφρόνησε, νὰ ἀμυνθῇ καὶ νὰ σωθῇ ἠμέλησε, τὸ πάθος της νὰ πνίξῃ τὸ γλυκὺ καὶ ἐπίβουλον. Πανίσχυρον ἐρριζοβόλησεν εἰς τὴν καρδίαν της μετὰ μικρόν, καὶ ὅτε τὸ ἠσθάνθη τὴν δύναμιν ἐκλείπουσαν ἐν ἑαυτῇ ἐνόησε. Τοὺς ὀφθαλμούς της ἔκλεισε . . . . ἐσταύρωσε τὰς χεῖράς της. Εἰς τὸ γλυκὺ τοῦ Ἔρωτος νανούρισμα τὴν ἀκοήν της ἤνοιξε, ἡδέως ἔκλινε τὰ βλέφαρα, καὶ ἀφέθη εἰς τὸ ρεῦμα τὸ γοργόν . . . . . Τοῦ Ἔρωτος ὁ ὕπνος ὁ γλυκύτατος ἐλευθέραν τὴν κατέλαβε, πλὴν δούλη ἀλυσίδετος ἐξύπνησε. Τὸν Παῦλον νὰ μὴ ἀγαπᾷ ἦτο ἀδύνατον. Καλλίτερον ν' ἀπέθνησκε . . . Ἀλλ' ὅμως δὲν ἀπέθανε· ἁπλῶς ἀπεκοιμήθη, ὑπὸ τοῦ Ἔρωτος τὴν μουσικὴν τὴν θέλγουσαν . . . . Ἐξύπνησε! Ἀλλ' ἄνευ τῆς καρδίας της! Τὸ στῆθός της ἐνέκλειε καρδίαν, ἀλλὰ δὲν ἦτο κτῆμά της . . . .

Ε'.

Τεφρόχρουν νέφος τὸν δίσκον τῆς Σελήνης κατεκάλυψε. Ὠχρίασε τὸ ἄστρον τῶν ἐρώτων . . . . καὶ ἐπὶ τὴν σκιάδα τὴν ἀνθόπλεκτον αἰφνίδιον τὸ σκότος ἐξηπλώθη. Προαίσθημα πικρὸν τὸ στῆθος τῆς Φραγκίσκας συνετάραξε. Οἱ λογισμοί της ἐζοφώθησαν, καὶ ἄγνωστος φωνή, ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς ψυχῆς της ἤχησε, καὶ εἰς μυστηριώδη ρήματα ἐξέπνευσε! Νὰ ἦτο τοῦ ἐλέγχου ἡ φωνή; . . . Καρδίας καὶ ψυχῆς προαίσθημα, κινδύνου ἄγνωστος προειδοποίησις, μυστηριώδης ἄγγελος, ὁ φύλαξ ἴσως τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἁγνείας της; Καιρὸν δὲν ἔσχε νὰ σκεφθῇ. Ὁ ὀφθαλμός, ὁ πρὸς στιγμὴν εἰς ζόφου πέλαγος ἐμβαπτισθεὶς ἀκτινοβόλος ἐκ χαρᾶς ἐγένετο. Νὰ προχωρήσῃ ἠθέλησε, ἀλλὰ λειπόθυμος σχεδόν, τὰ δένδρα καὶ τοὺς θάμνους δράττουσα, ἄχρι τοῦ βάθους τῆς σκιάδος εἰσεχώρησε. Κλάδων ξηρῶν καὶ φύλλων ἐλαφρὸς ἠκούσθη τότε θόρυβος. Τίς νὰ ἐνήδρευεν ἐκεῖ κατὰ τοιαύτην ὥραν; . . . . . Ἐρῶσα ἡ Φραγκίσκα οὔτε προσέσχε κὰν εἰς τοῦ θορύβου τὴν σβεσθεῖσαν ἤδη ἠχώ. Ἀσθμαίνουσα, ἀλλ' ἐκ χαρᾶς καὶ Ἔρωτος, ἐπὶ τοῦ ἀνθοπλέκτου σκίμποδος κατέπεσε. Αἱ ρῖζαι καὶ οἱ κλῶνες ἐσαλεύθησαν. Λευκῶν ἀνθέων πέταλα τὴν κεφαλήν της τὴν

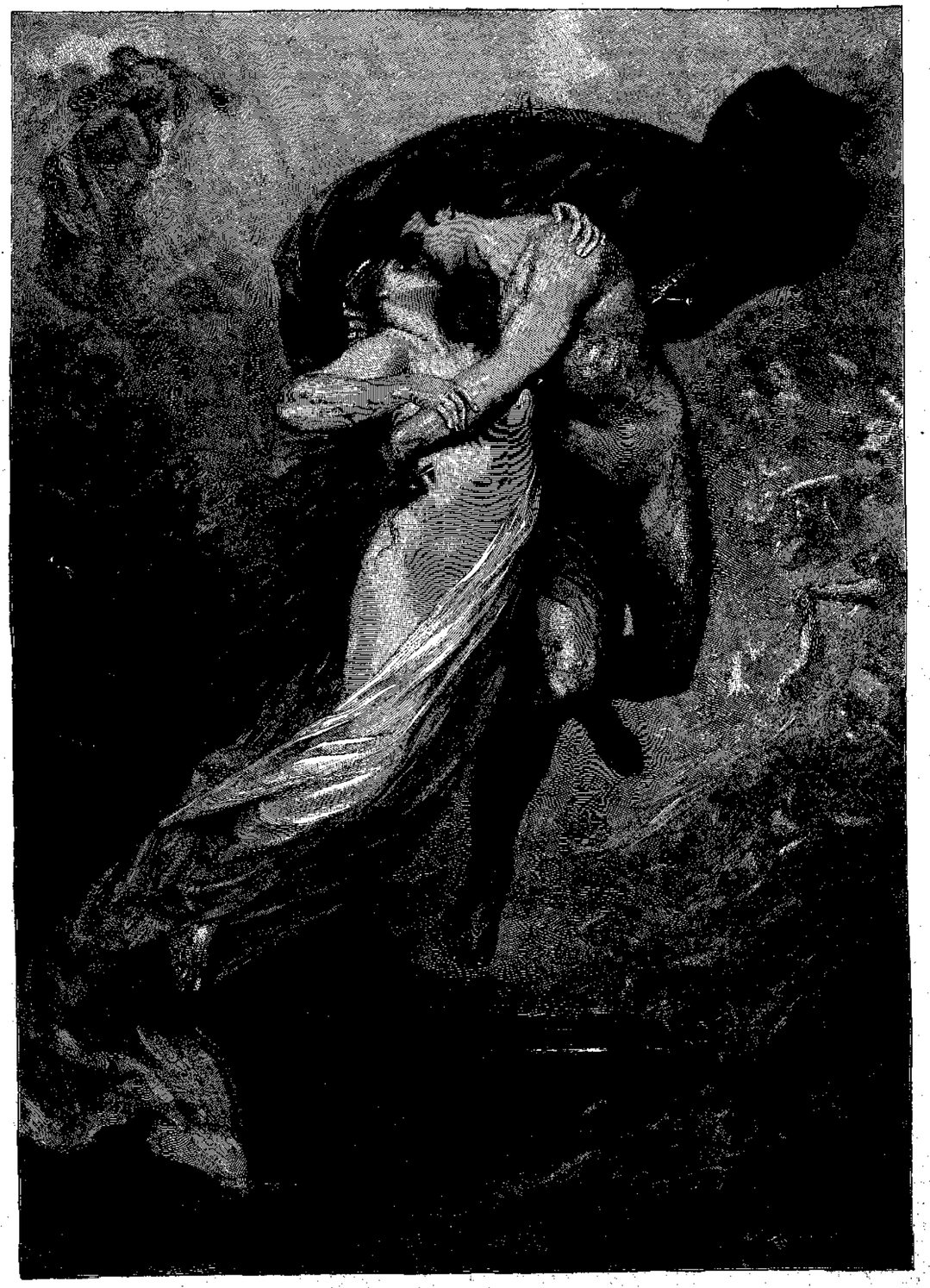

ΦΡΑΓΚΙΣΚΑ DA RIMINI.

Κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ Χοφμανν-Τσαϊτς.

ὡραίαν κατεκάλυψαν, καὶ τῆς νυκτὸς ἡ ἀρξαμένη δρόσος τὸ πρόσωπόν της ἔρρανε. Ὡς στέφανον θανάτου νὰ ὑπολάβῃ τις ἠδύνατο τῆς κεφαλῆς της τὰ ἄνθη καὶ τὰς κάλυκας, καὶ δάκρυα τὴν δρόσον τοῦ οὐρανοῦ . . . . . Γονυπετὴς παρὰ τοὺς πόδας της, ἐν σιγηλῇ ἐρωτικῇ ἐκστάσει, ἀπὸ τὸ αἴσθημα πνιγόμενος, ν' ἀρθρώσῃ λέξιν μὴ δυνάμενος, κατέπεσε νέος ἀνήρ. Τὸ νέφος, τὸν δίσκον τῆς σελήνης ἀπεκάλυψε, καὶ αἱ ἀκτῖνές της τὸ πρόσωπον ἐφώτισαν τοῦ Παύλου . . . .

*

Τῆς γῆς, τοῦ Οὐρανοῦ ἡ ἁρμονικωτέρα ἠκούσθη τότε μουσική. Τῶν ἐραστῶν τὰ χείλη τὴν ἐτόνιζον . . . . Τί νὰ ἔλεγον; . . . . Καὶ τίς τοῦ ἔρωτος τὴν γλῶσσαν, ἔρωτος ἄγευστος αὐτός, νὰ ἐννοήσῃ, νὰ μαντεύσῃ δύναται; Τὴν κόμην τὴν πυκνὴν τοῦ Παύλου τοῦ γονυπετοῦς, μὲ τὴν ἁβρὰν θωπεύει χεῖρά της ἡ σπαίρουσα Φραγκίσκα. Φρίσσει ὁ Παῦλος, σπασμὸς τρομώδης τὸ σῶμά του σαλεύει, καὶ μέθη ἀνεκφράστου ἔρωτος τὸν νοῦν του ἀνυψοῖ πλὴν καὶ σκοτίζει ἐν ταυτῷ . . . Ἐγείρεται· πλησίον της καθέζεται, τὰς χεῖράς της φιλεῖ, ἡπίως τὴν ὀσφύν της περιπτύσσεται, τὴν κεφαλήν του κλίνει πρὸς τὰ χείλη της. Λειποθυμεῖ ἐξ ἔρωτος ἡ εὐτυχὴς καὶ τάλαινα Φραγκίσκα . . . . Παρὰ τὸ οὖς τοῦ Παύλου ἔκλινε. Τῆς κόμης του τῆς μελανῆς εἷς βόστρυχος τὰ βλέφαρά της καὶ τὴν παρειὰν ἐπέψαυσε . . . . Τοὺς ὀφθαλμούς των ἔκλεισαν ἀμφότεροι . . . ἐρρίγησαν εὐδαιμονίας ῥῖγος, τὰ δάκρυά των ἐλησμόνησαν τοὺς πόνους των, τὴν τύχην των τὴν θλιβεράν . . . . Τοὺς ὀφθαλμούς της πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Παύλου της στηρίζει ἡ Φραγκίσκα. Μὲ ἱκετήριον, ἐκπνέουσαν φωνήν, παραμυθίαν, προστασίαν, ἔλεος ζητεῖ . . . . „Νὰ ἀποθάνω" λέγει, „νὰ ἀποθάνω ἄνευ αἰσχύνης ἐρυθήματος, ἀκηλίδωτον τοῦ Ἔρωτός σου τὴν ἀνάμνησιν, ὦ Παῦλέ μου ἀγαπητέ, κ' ὑπὸ τὴν γῆν νὰ φέρω, εἴν' ἡ εὐχή μου ἡ θερμή, ὁ ὅρκος μου ὃν ὤμοσα καὶ νὰ τηρήσω θὰ ἀγωνισθῶ. Ὦ! μὴ τὸ πρόσωπόν σου, πλησίον τόσον, μὴ φέρῃς τοῦ προσώπου μου! Τῆς κόμης σου ἡ ἐπαφὴ πλειότερον φλογίζει τὴν καρδίαν μου. Θερμὴ τοῦ στόματός σου ἡ πνοὴ τὰς φλέβας μου ἐκκαίει, τὸν νοῦν μου, τὴν καρδίαν μου ἀναστατοῖ, τὸ ἔσχατον τοῦ λογικοῦ μου ἴχνος ἐφυγάδευσε . . . Ἐὰν μὲ ἀγαπᾷς . . . . . τὴν νύμφην σου . . . . . τοῦ ἀδελφοῦ σου τὴν γυναῖκα ἐὰν ἀγαπᾷς . . . . νὰ μὲ οἰκτείρῃς πρέπει, τὴν συγγνώμην καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Οὐρανίου Δικαστοῦ ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ ὑπὲρ σοῦ, καὶ τοῦ ἐνόχου ἔρωτος τοῦ καταφλέξαντος τὴν σὴν καὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν . . . . ."

*

Διπλὴ κραυγὴ θανάτου καὶ ῥόγχος φοβερὸς ἠκούσθη αἰφνιδίως. Οἱ ὄπισθεν τοῦ ἀνθοπλέκτου βάθρου κλάδοι βιαίως συνεθλάσθησαν. Ὀξύστομος ξίφους λεπὶς ἀκτινοβόλησε γοργῶς, καὶ δι' ἑνὸς κτυπήματος, τοῦ Παύλου τὴν καρδίαν διαμπὰξ καὶ τῆς Φραγκίσκας διεπέρασε. Ὁρμητικῶς τὸ αἷμα ἐκ τῆς διπλῆς ἐξέρρευσε πληγῆς. Ἡ κεφαλὴ τοῦ Παύλου πρὸς τῆς Φραγκίσκας ἔκλινε τὴν νεκρωθεῖσαν κεφαλήν. Τὰ χείλη συνηντήθησαν, τὸ πρῶτον τότε καὶ τὸ ὕστατον, καὶ ἑνωθεῖσαι αἱ ψυχαὶ τῶν τρυφερῶν ἀλλὰ ἐνόχων ἐραστῶν ὁμοῦ ἀπέπτησαν, νεκρὰ καταλιποῦσαι πτώματα!

*

Ἀπὸ τῆς δολοφόνου κρύπτης του ἐξῆλθεν ὁ Λαντσιῶττος! Νὰ κατοπτεύῃ τὴν Φραγκίσκαν ὤμοσε καὶ φοβερῶς τὸν ὅρκον του ἐτήρησε . . . . Τὸ πρόσωπον τὸ ἄσχημον ἡ φρίκη καὶ ὁ τρόμος, τὸ πάθος ἡ ὀργὴ ἐπὶ τὸ εἰδεχθέστερον ἠλλοίωσαν. Πρὸς τὴν νεκρὰν Φραγκίσκαν ἐνητένισε: „ἡ σύζυγός μου" εἶπε. Τὸν ἄπνουν Παῦλον ἐθεώρησε: „ὁ ἀδελφός μου" ἐψιθύρισε. Ὅ,τι ἠγάπων εἰς τὴν γῆν δι' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κτυπήματος ἀπέσφαξα . . . . .

*

Ὁ γάμος τοὺς συζύγους ἤνωσε. Τὸ ξίφος καὶ ὁ θάνατος τοὺς ἐραστάς! . . . . .

(ἐξ Ἀθηνῶν.)

Η ΑΓΥΡΤΕΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ.

Ὅσῳ μᾶλλον προοδεύει ἡ ἀνθρωπότης εἰς τὸν πολιτισμόν, τόσῳ περισσότερον ῥέπει οὐ μόνον πρὸς τὴν ἀνακάλυψιν νέων ἐπιστημονικῶν θεωριῶν, νέων ἀναγκῶν, νέων ἀπολαύσεων καὶ νέων ἀσθενειῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν παραδοχὴν καινοφανῶν εἰς τὸ εἶδός των ἀγυρτειῶν. Ἄλλοτε ὑπῆρχον μόνον φαρμακεῖς, οἵτινες, πνέοντες ἐκδίκησιν ἢ ὀρεγόμενοι νὰ κληρονομήσωσι μόνοι των μεγάλην περιουσίαν, ἐδηληταιρίαζον τὰ θύματά των, τὴν σήμερον ὅμως ὑπάρχουσι μεγάλοι καὶ ἀτρόμητοι φονεῖς, οἵτινες πρὸς οὐδὲν λογίζονται νὰ καταποντίσωσιν ὁλόκληρα πλοῖα ἢ ν' ἀνατινάξωσιν εἰς τὸν ἀέρα ὁλοκλήρους σιδηροδρομικὰς ἁμαξοστοιχίας, ὅπως δι' ἀπάτης ἀποζημιωθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἑταιριῶν. Ἐκτὸς τῶν φρικαλέων τούτων ἐγκλημάτων τοῦ αἰῶνος τῶν φώτων καὶ τῆς ἡμερώσεως, τὰ ὁποῖα εὐτυχῶς ὁλονὲν γίνονται σπανιώτερα, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλου εἴδους ἀγυρτεῖαι, αἵτινες διὰ τὴν τακτικὴν καὶ τὴν κατὰ κανόνας ἐξάσκησιν αὐτῶν ἀνήκουσιν εἰς τοὺς νεωτάτους χρόνους καὶ ἔχουσι σκοπὸν νὰ ἐκμεταλλεύωνται παντοιοτρόπως τὰς ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας καὶ ζητήσεις. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγεται καὶ ἡ κιβδηλεία ἀντικειμένων, ἀναγομένων ἰδίᾳ εἰς τὰς ἀρχαιολογικὰς καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς τὴν προϊστορικὴν τῆς ἀνθρωπότητος ζωὴν ἐξεταζούσας ἐπιστήμας. Καὶ σποραδικῶς μὲν τὰ τοιαῦτα ἀγυρτεύματα συνέβαινον πάντοτε καὶ πανταχοῦ, συστηματικὴν ὅμως τάξιν καὶ διαρρύθμισιν ἔλαβον μόλις κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας.

Ἓν τῶν περιεργοτέρων τοῦ τοιούτου εἴδους παραδειγμάτων εἶνε ἡ πλαστογραφία ἐπιστολῶν ἐπισήμων ἱστοριογράφων, δι' ὧν πλαστογράφος τις, Λουκᾶς ὀνομαζόμενος, ἐξηπάτησε τῷ 1860 τὸν διάσημον καὶ σοφὸν τῆς Γαλλίας ἄνδρα, Chasles καὶ δι' αὐτοῦ τὸν ἥμισυν ἐπιστημονικὸν κόσμον τῆς Γαλλίας, ἐκέρδησε δὲ διὰ τῶν προϊόντων του πλείω τῶν 50,000 φράγκων. Τὰ ἐπίσημα ταῦτα ἔγγραφα εἶχον κατ' ἀρχὴν σκοπὸν ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι οὐχὶ ὁ ἄγγλος Νεύτων, ἀλλ' ὁ γάλλος Πασκὰλ εἶχεν ἀνακαλύψει πρῶτος τὸν γενικὸν περὶ τῆς βαρύτητος τῶν σωμάτων νόμον. Ὅτε οἱ Βρετανοὶ διεμαρτυρήθησαν ἐναντίον τῆς ἀξιώσεως ταύτης καὶ παρετήρησαν, ὅτι ὁ Πασκὰλ ἦτον εἰςέτι παιδίον καθ' ὃν χρόνον ὁ Νεύτων εἶχεν ἐξενέγκει τὴν ἰδέαν ταύτην, ὁ

Chasles ἐδημοσίευσεν ἕτερον ἐπίσημον ἔγγραφον, ἀποδεικνύον ὅτι τὸ παιδίον τοῦτο εἶχεν ἤδη ἐπιστημονικὴν ἀλληλογραφίαν μετὰ τοῦ Γαλιλαίη. Ἤδη ἐξηγέρθησαν οἱ σοφοὶ καὶ οἱ λόγιοι τῆς Ἰταλίας, ὑπομιμνήσκοντες ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ Γαλιλαίης ἦτον ἤδη τυφλός, εἰς ὃ ὁ Chasles ἀπήντησεν ἀμέσως δι' ἑτέρου ἐπισήμου ἐγγράφου, ἐν ᾧ αὐτὸς ὁ Γαλιλαίης ἐκήρυττεν ὅτι δὲν ἦτο τυφλός, ἀλλὰ προσεποιεῖτο τὸν τοιοῦτον διὰ νὰ ἀποπλανήσῃ τοὺς πολυειδεῖς ἐχθρούς του. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον παρετείνετο ἐπὶ μακρὸν ἡ φιλονεικία καὶ ἐπανελαμβάνοντο αἱ ἀντεγκλήσεις, ὁσάκις δὲ ὁ σοφὸς Chasles περιήρχετο εἰς ἀμηχανίαν ἀπέναντι τῶν ἀντιφρονούντων ἀντιπάλων του, ὁ πονηρὸς πλαστογράφος ἔσπευδεν εἰς ἐπικουρίαν του διὰ νέων χειρογράφων, οὕτως ὥςτε κατήντησεν ἐπὶ τέλους ἀντὶ ἀδρᾶς τιμῆς νὰ πωλήσῃ εἰς τὸν εὔπιστον ἐπιστήμονα καὶ γράμματα Καρόλου τοῦ Μεγάλου, καὶ χειρόγραφα τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος καὶ πρωτοτύπους γραφὰς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Ἀγνοοῦμεν πραγματικῶς εἰς τίνα πρέπει ν' ἀποδώσωμεν τὴν μεγαλειτέραν εὐήθειαν, εἰς τὸν πλαστογράφον, ὅςτις ἐπενόει καὶ ἔγραφεν Ἀποστολικὰς ἐπιστολάς ἢ εἰς τὸν σοφὸν ἄνδρα, ὅςτις τὰς ἠγόραζεν ὡς γνησίας καὶ ὡς τοιαύτας ἀνελάμβανε νὰ τὰς ὑπερασπίσῃ. Φυσικῶς τὸ τέλος τῆς κωμῳδίας ἦτο τραγικόν, ὁ δὲ πλαστογράφος ὡδηγήθη μετὰ μικρὸν εἰς τὰς φυλακάς.

Κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον εἰργάζοντο ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς δύο ἄνδρες, ὁ H. B. Morton καὶ ὁ Γεώργιος Hull, εἰς τὴν κατασκευὴν προϊστορικοῦ εὐρήματος, ἔχοντος ὅσον τὸ δυνατὸν μεγάλην (χρηματικὴν) ἀξίαν. Συνέλαβον λοιπὸν τὴν ἰδέαν νὰ κατασκευάσωσιν ἀπολελιθωμένον τινὰ γίγαντα, νὰ θάψωσιν αὐτὸν καὶ ἔπειτα νὰ ἐξέλθωσι πρὸς ἐνεύρεσίν του μεθ' ὅσον ἔνεστι μεγάλου θορύβου. Μεγάλοι καὶ πολλοὶ κόποι κατεβλήθησαν πρὸς ἐξεύρεσιν ἀρκούντως μεγάλης πέτρας, ἥτις, ἐπὶ τέλους εὑρεθεῖσα, μετεφέρθη διὰ νυκτὸς ἐφ' ἁμάξης μεγάλης ἀπὸ ἀποστάσεως ἑκατὸν μιλίων εἴς τινα ἀχυροβολῶνα τῆς πόλεως Χικάγου. Ὁ ἀχυροβολὼν οὗτος ἐπεστρώθη ἔσωθεν διὰ παχέων καὶ μεγάλων ταπήτων, τούτου δὲ γενομένου γλύπτης τις ἐκ τῶν κοινῶν εἰργάζετο ἐπὶ δύο μῆνας ξέων τὴν πέτραν, ἕως οὗ ἔπλασεν ἐξ αὐτῆς ἀνθρωπόμορφον γίγαντα. Διὰ ποικίλων μετέπειτα ὀξέων καὶ χημικῶν ἑνώσεων ἀπέκτησεν ὁ κολοσσὸς οὗτος ὄψιν σαπρὰν καὶ ψαθυράν, μεθ' ὃ ἐντὸς σιδηροῦ κιβωτίου μετεκομίσθη εἰς τὴν πολιτείαν τῆς Νέας Ἰόρκης, ὅπου ἐνταφιασθεὶς ἀνεκαλύφθη κατόπιν, τῇ 4/16 Ὀκτωβρίου 1860, ὅλως διόλου *κατὰ τύχην*. Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ἐκίνησε πολλὴν ταραχήν, μετ' ὀλίγον ὅμως, ἐπελθούσης ἔριδος μεταξὺ τῶν πρωτουργῶν τῆς ψευδοανακαλύψεως, ὁ ἕτερος ἐξ αὐτῶν, πρὸς ἐκδίκησιν, ἐφανέρωσε πᾶσαν τὴν ἀγυρτείαν.

Οὐδὲν ἧττον ὅμως μόλις παρῆλθον ὀλίγα ἔτη καὶ ἰδοὺ ἕτερος *φυσιοδίφης*, ὀνόματι Conant, διέδωκεν ἀνὰ τὸν κόσμον σύμπαντα, ὅτι ἀνέσκαψεν ἐγγὺς τῆς Πουέβλας „λίθινον ἄνθρωπον." Τὸ εὕρημα τοῦτο εἶχεν ἀνάστημα $7^1/_2$ ποδῶν καὶ βάρος 300 χιλιογράμμων· δϋσχυρίσθησαν λοιπὸν ὅτι εὑρέθη ἐπὶ τέλους ἁπτὴ ἀπόδειξις τῆς θεωρίας περὶ τῆς ἐκ πιθήκων καταγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου, πρᾶγμα ἐπιβεβαιούμενον ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ σχήματος τοῦ μετώπου τοῦ ἐν λόγῳ λιθίνου ἀνθρώπου. Καὶ εὑρέθησαν πραγματικῶς οὐκ ὀλίγοι δόντες πίστιν εἰς τὰ σοφιστικὰ ταῦτα ἀγυρτεύματα, ἀλλ' ἅπαντες οἱ ὀρθοφρονοῦντες καὶ νηφαλίως σκεπτόμενοι οὐδεμίαν ἔτειναν πρὸς αὐτὰ προσοχήν.

Πάντων ὅμως τῶν ἀγυρτῶν τούτων πονηρότεροι καὶ φρονιμώτεροι ἦσαν ἐν Εὐρώπῃ οἱ ἐργάται ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀπεμιμοῦντο διάφορα προϊστορικὰ ἐργαλεῖα καὶ ἐπώλουν αὐτὰ ὡς γνήσια εἰς τοὺς φιλοκτήμονας φυσιοδίφας. Τὸ ἐμπόριον τοῦτο ἀκμάζει ἔτι καὶ νῦν ἐν τοῖς παρὰ τὴν Ἀμιένην λατομείοις, ὅπου ὁ μεγαλοφυὴς Boucher de Perthes ἐν τοῖς ἀξέστοις καὶ χονδροειδῶς κατεσκευασμένοις λιθίνοις ἐργαλείοις ἀνεγνώρισε τὰ πρῶτα ἴχνη τῆς ἐργασίας τῶν προϊστορικῶν ἀνθρώπων. Δὲν εἶνε λοιπὸν ἄπορον ἂν οἱ ἐργάται μετὰ μικρὸν ἤρχισαν οἱ ἴδιοι νὰ κατασκευάζωσιν ὁμοιόμορφα ἐργαλεῖα, ἀφ' οὗ ἐξ ὅλων τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης ἀθρόοι συνέρρεον εἰς τὰς πόλεις Ἀμιένην καὶ Abbeville, ὅπως ἐπὶ ἀδραῖς τιμαῖς ἀγοράσωσι τὰ ἀνασκαφέντα λίθινα ἐργαλεῖα. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἡμερινῆς ἐργασίας ἢ τὰς κυριακὰς συνέρχονται οἱ ἐργάται ἐν τοῖς λατομείοις ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ κατασκευάζουσι, πρᾶγμα εὐκολώτατον εἰς αὐτούς, προϊστορικὰ ὅπλα. Οἱ λίθοι τοῖς εἶνε πρόχειροι, ἀρχαϊκὸν δὲ εἶδος καὶ σχῆμα λαμβάνουσι βρεχόμενοι δι' ἀργιλλώδους ὕδατος, προστριβόμενοι δ' ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων ἀποκτῶσι τὴν εἰς τοὺς ἀρχαιοδίφας γνωστὴν ἐκείνην λειότητα τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀντικειμένων. Αἱ αἰχμαὶ τῶν λιθίνων βελῶν τρίβονται ἐνίοτε δι' ἐλαίου καὶ θερμαίνονται κατόπιν ἐπὶ μικρόν, ἢ τίθενται ἐντὸς καθόγρου χώματος, κοπρίας κτλ. Χάριν πλείονος ἀσφαλείας πολλοὶ τῶν δολίων τούτων παραποιητῶν περιεργάζονται μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας τὰ ἐν ταῖς συλλογαῖς γνήσια ἀντικείμενα, ἐκ βιβλίων δὲ μανθάνουσι τὰ περὶ τοῦ ποιοῦ καὶ τοῦ εἴδους σπανίων ἔργων τῆς προϊστορικῆς τέχνης. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον οὐκ ὀλίγοι ἐργάται ἀπέκτησαν θεωρητικῶς τε καὶ πρακτικῶς περισσοτέραν ἱκανότητα περὶ τὸ κρίνειν τοιαῦτα ἀντικείμενα, παρ' ὅσην ἔχουσί τινες τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος ἀρχαιολόγων.

Ὅπως δ' ἐν Εὐρώπῃ συμβαίνουσι πολλαὶ ἀγυρτεῖαι διὰ τῆς κατασκευῆς προϊστορικῶν λιθίνων σκευῶν, οὕτω καὶ ἐν Μεξικῷ παράγονται κατ' ἔτος οὐκ ὀλίγα εἴδωλα καὶ πήλινα ἀγγεῖα, τὰ ὁποῖα ὡς γνήσια πωλοῦνται εἰς τοὺς φανατικοὺς καί, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἀκρίτους συλλογεῖς. Κατὰ βάθος ὅμως οἱ ἥρωες οὗτοι τῆς κιβδηλοποιΐας εἶνε σωστοὶ *ἀτιμῆδες*, παραβαλλόμενοι πρὸς τοὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ ἑδρεύοντας κιβδηλοποιούς, οἵτινες οὐ μόνον ἐξαπατῶσι τοὺς ἀκάκους καὶ ἁπλοϊκοὺς προσκυνητάς, ἀλλὰ μάλιστα κατώρθωσαν διὰ τῶν περιβοήτων „μωαβιτικῶν ἀρχαιοτήτων" ν' ἀποπλανήσωσι τοὺς σοφοὺς καὶ τὸ ταμεῖον τῆς πρωσσικῆς Κυβερνήσεως ν' ἀποστερήσωσι 70,000 φράγκων. Ὁ ἀναιδέστατος τῶν ἀνθρώπων τούτων ἦν κάποιος ἐξωμότης Ἰσραηλίτης, ὀνόματι Schapira, ὅςτις διέδωκεν ὅτι μεταξὺ ἄλλων ἀνεῦρε καὶ τὴν σαρκοφάγον τοῦ Σαμψών, ἠδύνατο δέ, ἐὰν εὑρίσκετό τις ἀναθέτων αὐτῷ τὴν ἐπιχείρησιν, ν' ἀνεύρῃ καὶ ἓν τεμάχιον ἐκ τοῦ χαλυβδίνου ὄφεως τοῦ Μωϋσέως ἢ μίαν σανίδα ἐκ τῆς Κιβωτοῦ τοῦ Νῶε!

Καὶ τοιοῦτοι ἄνθρωποι πραγματικῶς δὲν εἶνε σπάνιοι ἐν τῇ Γῇ τῆς ἐπαγγελίας, ὅπου ἀνὰ πᾶν βῆμά του ὁ ξένος εὑρίσκει ὑποκείμενα ἕτοιμα ἀντὶ χρυσοῦ νὰ τῷ προμηθεύσωσι παντὸς εἴδους ἐσκωριασμένας ἀρχαιότητας. Ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ συμβαίνουσιν ἐπίσης πολλὰ περίεργα πράγματα, μετέχοντα ἐνίοτε καὶ τοῦ ἀστείου, ὅσον ἀφορᾷ πρὸς τὴν ὑπόδειξιν τόπων ἐπισήμων, ἐχόντων ἱστορικὴν σημασίαν. Μόλις ἐκφράσῃ τις τὴν ἐπιθυμίαν π. χ. νὰ ἴδῃ τὸ δένδρον, εἰς οὗ τοὺς κλάδους ἔμεινεν ἐκ τῆς κόμης κρεμάμενος ὁ Ἀβεσσαλώμ, ἀμέσως παρουσιάζονται εἴκοσι καὶ πλέον ἄνθρωποι ἕτοιμοι να τὸν ὁδηγήσωσι πρὸς τὸ ποθούμενον, ἐπίσης δὲ

δὲν εἶνε δύσκολον νὰ εὕρῃ τις ἄνθρωπον, δυνάμενον νὰ τὸν ὁδηγήσῃ εἰς τὴν θέσιν, ὁπόθεν ὁ προφήτης Ἠλιοῦ ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν.

Δὲν εἶνε δυνατὸν ἀκριβῶς νὰ ὑπολογισθῶσιν αἱ ἀγυρτεῖαι, αἵτινες διαπράττονται ἐν Παλαιστίνῃ διὰ μικρῶν παραπεποιημένων ἀρχαιολογικῶν ἀντικειμένων, τοῦθ' ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ κατὰ βάθος ὑπὸ μόνης τῆς φιλοκτημοσύνης ἐμπνεομένη εὐπιστία δὲν εἶνε τὴν σήμερον ἐλάσσων τῆς τῶν προηγουμένων αἰώνων. Καὶ ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ὡσαύτως ἀκμάζει πρὸς τὸ παρὸν ἡ παραποίησις ἀρχαιοτήτων, μέγα δ' ἐμπόριον συντηρεῖ αὐτὴν καὶ οἱ εὔπιστοι δίδουσιν ἀκόπως τὸ χρῆμά των, ἵνα μετ' ὀλίγον ματαίως μεταμεληθῶσι. Πολὺ σπανίως συμβαίνει τὸ ἐναντίον, δηλαδὴ ἄραψ τις νὰ εὕρῃ πραγματικῶς ἐπιστημονικὸν θησαυρὸν καὶ νὰ κοπιάσῃ ἕως οὗ τὸν παραδώσῃ εἰς χεῖρας εἰδήμονος ἀνδρός. Τοιοῦτό τι παράδειγμα διηγεῖται ὁ διάσημος περιηγητὴς Ῥύππελ. Ὅτε οὗτος διέτριβεν ἐν Καΐρῳ, προσῆλθε μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐνώπιόν του εἷς γέρων Ἄραψ καὶ διὰ μυστηριωδῶν μορφασμῶν τῷ ἔκαμε τὴν πρότασιν ἀντὶ 20 λιρῶν νὰ τῷ ὑποδείξῃ τὸν τόπον, ὅπου ἔκειτο ἀνεκτίμητος θησαυρός. Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ Ῥύππελ διὰ τί δὲν ἀνασκάπτει ὁ ἴδιος τὸ πολύτιμον τοῦτο εὕρημα, ἀπεκρίθη ὁ Ἄραψ, ὅτι τῷ ἦτο τοῦτο ἐντελῶς ἀδύνατον, ἐπειδὴ ὁ θησαυρὸς ἐφυλάσσετο ὑπὸ φόβερῶν δαιμόνων, ἐπικινδύνων ὅμως μόνον εἰς τοὺς Ἄραβας. Ὁ περιηγητὴς ἐθεώρησε τὴν ὑπόθεσιν ὡς ἁπλῆν ἀγυρτείαν, δὲν παρέλειψεν ὅμως νὰ τὴν διηγηθῇ καὶ πρός τινα γνώριμόν του, εἰς ὃν ἦν ἀνατεθειμένη ἡ ἀνασκαφὴ ἀρχαίου τινὸς ναοῦ ἐν Νουβίᾳ. Οὗτος ἀπεφάσισε νὰ ἐξυχνιάσῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ πραγματικῶς εἰς τὸν τόπον, ὃν ὁ Ἄραψ εἶχεν ὑποδείξει, εὗρεν ἀνεκτίμητον θησαυρόν, ἤτοι τὸ φέρετρον καὶ τὴν ἐν αὐτῷ μούμιαν τοῦ Ψαμμιτίχου. Τὸ πολύτιμον τοῦτο εὕρημα ἐπωλήθη εἰς Λονδῖνον ἀντὶ πολλῶν χιλιάδων λιρῶν.

ΑΡΧΑΙΟΔΙΦΗΣ.

Η ΕΠΑΙΤΙΣ.

(συνέχεια).

XVI.

Ἐπέστρεψεν ἤδη καὶ ὁ βαρῶνος Φάλδνερ διὰ τὸ γεῦμα, ἡ δὲ Ἰωσηφίνα τὸν ὑπεδέχθη μετὰ τῆς συνήθους γλυκύτητος καὶ χάριτος, ὅσον καὶ ἂν ἐφαίνετο ἡ ἀτυχὴς γυνὴ ὀλίγον σοβαρά. Ἀλλ' ὁ Φάλδνερ ἀποτόμως διέκοψε τὴν τρυφερὰν αὐτῆς δεξίωσιν καὶ διαφυγὼν ἐν σπουδῇ ἀπὸ τῶν βραχιόνων της ἐξεφώνησε: „Δὲν εἶνε, ἀδελφέ Φρέβεν, γιὰ νὰ τρελαθῇ κανείς; Μὲ τρομερὰ ἔξοδα κατώρθωσα νὰ φέρω μίαν ἀτμομηχανὴν ἐξ Ἀγγλίας, ἀφοῦ μὲ κίνδυνον ἐντελοῦς ἀπαλλοτριώσεως κατώρθωσα νὰ την φευγατίσω ἀπὸ τὸ ἐκεῖ τελωνεῖον· γνωρίζεις δὰ τοὺς ἀγγλικοὺς νόμους καὶ τὴν αὐστηρότητά των. Καὶ τώρα ποῦ εἶπα νὰ ἡσυχάσω καὶ ἤρχισα ὁ ταλαίπωρος νὰ λογαριάζω τὰ ἄφευκτα καὶ μεγάλα κέρδη μου, ἴσα-ἴσα τώρα δὲν δουλεύει!"

— „Δὲν δουλεύει!" εἶπεν ὠχριῶσα ἡ Ἰωσηφίνα.

— „Δὲν δουλεύει!" ἐπανέλαβεν ὁ Φρέβεν.

— „Βέβαια καὶ δὲν δουλεύει!" εἶπε καὶ ὁ μεμψίμοιρος ἀγρονόμος. Αἱ ἕλικες δὲν συνάπτονται καθόλου, καὶ οἱ τροχοὶ δὲν κινοῦνται, καὶ φοβοῦμαι μήπως λείπει κάτι τι. Ἐνθυμεῖσαι, Ἰωσηφίνα, ὅτι δὲν ἠλπίθηκα διόλου τὰ ἔξοδα, καὶ μηχανικὸν μάλιστα προσεκάλεσα μὲ μεγάλην ἀμοιβὴν νὰ ἔλθῃ ἕως ἐδῶ ἐπίτηδες· ἔβαλα ἐμπροστά του τὸ σχέδιον" εὐκολώτατον πρᾶγμα! „εἶπεν ἅμα τὸ εἶδε καὶ τώρα ὁ σκύλος δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ τίποτα, ἐνῷ ἐγὼ τὸν βοηθῶ καὶ ὅλα τὰ σίδερα ἕνα-ἕνα τὰ βάζω 'ς τὸ χέρι του· πάγω νὰ χάσω τὸν νοῦν μου, ἀδελφέ!"

Μετὰ τοιοῦτο προοίμιον ὅλοι βεβαίως σιωπηλοὶ ἐκάθιταν εἰς τὴν τράπεζαν. Ὁ Βαρῶνος προσεπάθει νὰ κρύψῃ τὴν ἀγανάκτησίν του διὰ τὴν ἀποτυχίαν τόσων ἐλπίδων καὶ σχεδίων του καὶ τὴν πιθανὴν ἀπώλειαν τοῦ καταβληθέντος πρὸς ἀγορὰν τῆς μηχανῆς χρήματος, ἔπινε δὲ ὅσον ἠδύνατο περισσότερον οἶνον καὶ ἐξετραχηλίζετο εἰς ἀπρεπεῖς ἀστεϊσμούς. Ἡ Ἰωσηφίνα ἦτο ὠχροτέρα παρείποτε καὶ ἡσυχος ἐξετέλει τὸ ἔργον τακτικῆς οἰκοδεσποίνης· μόνος ἴσως ὁ Φρέβεν ἠδύνατο νὰ καταλάβῃ τὴν ψυχικὴν αὐτῆς διάθεσιν, ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τοῦτο ἀπέφευγε καὶ ἐκείνη νὰ τὸν βλέπῃ. Αὐτὸς ὅμως ἐστενοχωρεῖτο πάρα πολὺ βλέπων εἰς μὲν τοῦ συζύγου τὴν μορφὴν ζωηρότατα ἐζωγραφημένην τὴν διαψευσθεῖσαν ἐλπίδα, εἰς δὲ τοὺς χαρακτῆρας τῆς ὡραίας δεσποίνης τὸ θάρρος, τὴν ἀποφασιστικότητα καὶ τὸν φανερὸν ὅμως πάντοτε φόβον πρὸ τοῦ τυραννικοῦ ἀνδρός, καὶ ἐνόμιζεν ὁ ταλαίπωρος, ὅτι τώρα σὺν τῇ ἀφίξει του ἐπέσκηψεν ἡ συμφορὰ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον. Ὁ διάλογος προέβαινεν ἐπιπόνως καὶ βραδέως, μόλις δὲ κατὰ τὴν ἐπιδόρπιον ὥραν, ὅτε καὶ ἀπεμακρύνθησαν οἱ ὑπηρέται διὰ νεύματος τῆς Ἰωσηφίνας, ἀνέπνευσεν ἡ ταλαίπωρος καὶ αἱ παρειαί της ἔλαβον ζωηρότερον χρῶμα. Τότε καὶ εἶπε:

— „Ἔχασες, φίλεμου, σήμερον μίαν περίεργον συνδιάλεξιν, ἣν ἔσχον ἐδῶ μετὰ τοῦ φίλου Σου. Ἐεύρεις, ὅτι συχνότατα παρεπονούμεθα μέχρι τοῦδε διὰ τὴν ἔλλειψιν συγγενῶν ἀπὸ μέρους μου, ἀλλ' ἀνέτειλεν αἴφνης καὶ δι' ἐμὲ μία ἡμέρα, διότι ὁ κύριος Φρέβεν μᾶς φέρει πολλοὺς καὶ περιβλέπτους συγγενεῖς."

Μὲ ὄφος θαυμαστικὸν καὶ ἐρωτηματικὸν ἠτένισεν ὁ Φάλδνερ πρὸς τὸν φίλον του, ὅστις κατ' ἀρχὰς μὲν περιῆλθεν εἰς σύγχυσίν τινα, ταχέως ὅμως ἐστοχάσθη ὅτι ἔπρεπε τώρα νὰ προσέξῃ. Συνησθάνθη δὲ εὐθὺς τὴν ὑπεροχὴν ἀνθρώπου τοῦ κόσμου, ὁποῖος ἦτον ὁ ἴδιος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν σκαιὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι ἑνὸς Βαρώνου Φάλδνερ καὶ μετὰ πλείονος ἀταραξίας καὶ φρονήμου ἐν ταῖς λεπτομερείαις διατριβῆς διηγήθη τὴν ἀλλόκοτον ἱστορίαν τῆς εἰκόνος καὶ τῆς γνωριμίας του μετὰ τοῦ Δὸν Πέτρου.

Καὶ παρὰ πᾶσαν ὄντως προσδοκίαν, ὁ κύριος Βαρῶνος ἔγειρεν ὁλοφάνερα φαιδρότατος ἀκούων τὴν περιέργον τοῦ Φρέβεν ἀφήγησιν, „περίεργον πρᾶγμα αὐτό, ἀδελφέ," ἦσαν οἱ μόνοι, λόγοι ὅσοι διέφευγον συχνὰ διὰ τῶν ὀδόντων του, καὶ ὅταν ἡ ἱστορία ἐτελείωσεν ἐξεφώνησε: „Φῶς φανερόν, ἀδελφέ! Αὐτὴ ἡ Λαύρα καὶ ὁ Ἑλβετὸς Συνταγματάρχης εἶνε οἱ γονεῖς τῆς Ἰωσηφίνας μου! Καὶ εἶνε, λέγεις, πλούσιος, ἀγαπητὲ Φρέβεν, εἶνε λοιπὸν πλούσιος αὐτὸς ὁ ἀρχιθαλαμηπόλος; Εὐκατάστατος καὶ ἀνύπανδρος καὶ τρέφει ἀκόμη τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον ἐνθουσιασμόν του δια τὴν Λαύραν του; Βρέ! νὰ πάρῃ ὁ διάβολος! Ἐεύρεις, Ἰωσηφίνα μου,

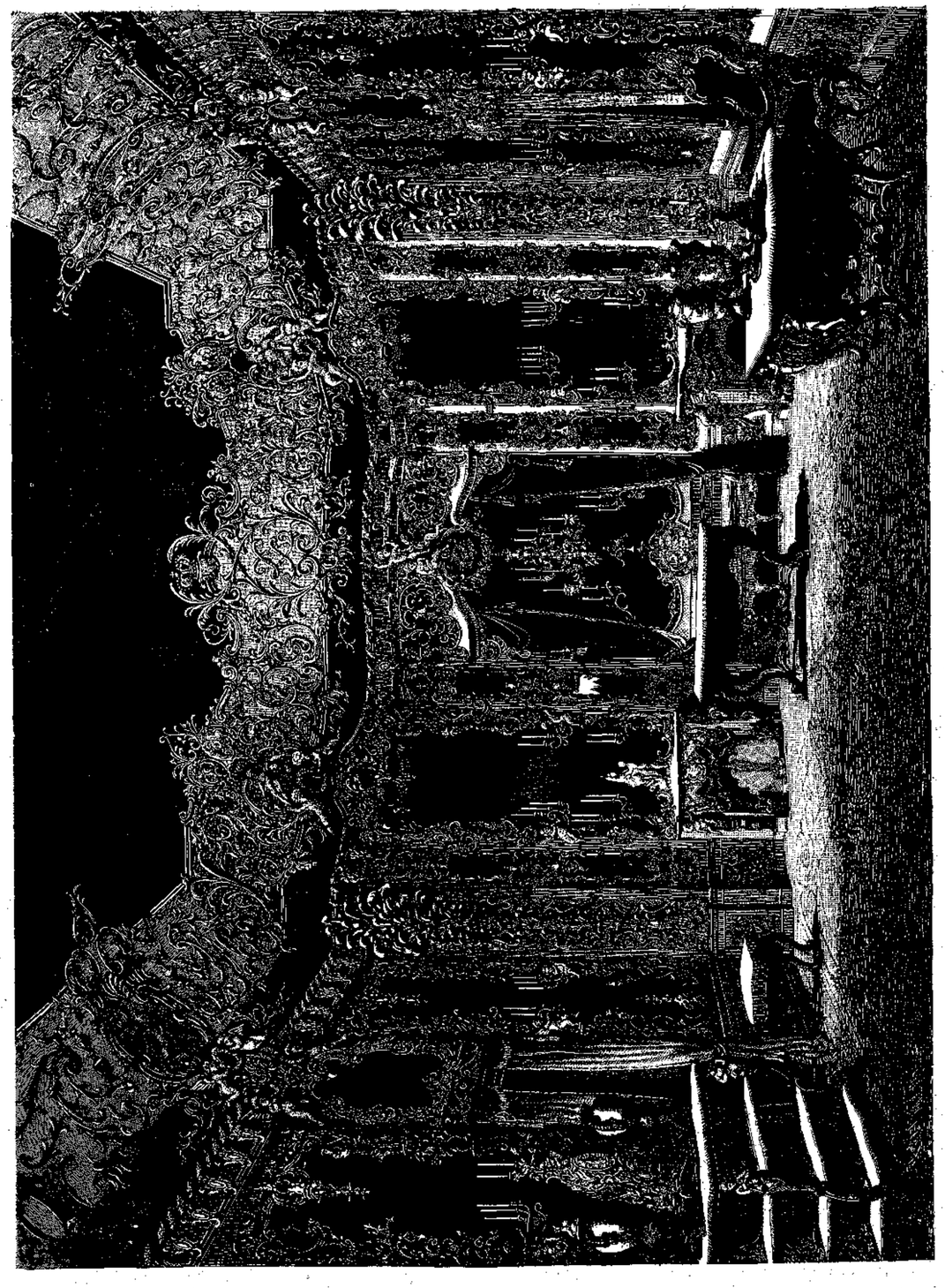

Η ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΠΤΡΩΝ ΕΝ ΛΙΝΔΕΡΧΟΦ

ὅτι 'μποροῦμε νὰ πάρουμε καμμιὰ κληρονομία ἀπο λίραις πολλαῖς;"

Ἡ Ἰωσηφίνα δὲν ἀνέμενε τοιαύτην ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων τοῦ ἀνδρός της, καὶ ὁ φιλοξενούμενος δὲ ἐνόησεν ἐκ τῆς μορφῆς της, ὅτι θὰ ἐπροτίμα ἡ ταλαίπωρος γυνὴ ν' ἀκούσῃ ἄνευ μαρτύρων τοὺς προςτύχους τοῦ συζύγου της λόγους. Καὶ ὅμως ἐφάνη ὅτι μέγα βάρος ἀφῃρέθη ἀπὸ τῆς καρδίας της, καὶ διὰ τοῦτο ἔσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ συζύγου της, ἴσως διότι δὲν τὴν ἐπίκρανεν ἀπ' εὐθείας τόσον πολὺ αὐτὴν τὴν φορὰν καὶ ἦτο πράγματι φαιδρός. „Καὶ ἐγὼ αὐτὴ θεωρῶ αὐτὴν τὴν περίεργον συνάντησιν τοῦ φίλου μας μετὰ τοῦ Ἱσπανοῦ ὡς λίαν σημαντικὴν τῆς τύχης σύμπτωσιν· τώρα μάλιστα 'μπορῶ να σκεφθῶ, ὅτι πράγματι ἱσπανικὰ ἄσματα ἦσαν ἐκεῖνα, ποῦ ἔψαλλεν ἐνίοτε ἡ μήτηρ μου μὲ κιθάραν, ὅταν ἦτο μονάχη. Ἐξέρω δὲ πολὺ καλά, ὅτι ἐγὼ ἀνετράφην ὡς καθολική, ἐνῷ ὁ πατήρ μου ἦτο διαμαρτυρόμενος. Τέλος πάντων, τὸ καλλίτερον ἀπὸ ὅλα εἶνε νὰ γράψῃ ὁ κύριος Φρέβεν πρὸς τὸν Δὸν Πέτρον."

— „Κάμε μου τὴν χάριν, παρακαλῶ, Φρέβεν," εἶπεν ὁ Φάλδνερ· „γράψε εἰς αὐτὸν τὸν Δόν, ὅτι δὲν κατώρθωσες μὲν νὰ εὕρῃς τὴν Λαύραν του, ἀλλὰ τὴν θυγατέρα της· ξεύρεις, 'μπορεῖ νὰ 'βγῇ τίποτε, μὲ καταλαβαίνεις βέβαια· καὶ εἰς ποῖον ἄλλον 'μπορεῖ ν' ἀφήσῃ τὸν παρᾶ του παρὰ 'ς τὴν χρυσῆ μου τὴν γυναῖκα; Καλέ, ἐγὼ τῶλεγα πάντοτε, τὸ εἶπα καὶ εἰς τὴν κυρίαν Λάνδκρον, ὅταν ἐζήτουν τὴν χεῖρά Σου, Ἰωσηφίνα μου, ὅτι καὶ ἂν δὲν ἔχῃ αὐτὸ τὸ κορίτσι πολλά, καὶ τίποτε ἀκόμη ἂν δὲν ἔχῃ, πάντοτε εὐλογία θἄλθῃ μαζῆ του μεσ' 'ς τὸ σπίτι μου. Βλέπεις τώρα τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ; — Γιὰ νὰ Σὲ 'πῶ, Φρέβεν, πόσον ἀπάνου-κάτου πιάνει τὸ 'μάτι Σου αὐτὸν τὸν Δὸν Πέτρο; Λέγεις νὰ τὸν ἔχῃ 'ς τὰ γερά;"

XVII.

Ὁ Βαρῶνος διέταξε νὰ φέρωσι καὶ ἄλλας φιάλας οἴνου, ἡ δὲ Ἰωσηφίνα ἀνέστη ἅμα ὡς ἤκουσε τοὺς τελευταίους τοῦ συζύγου της λόγους καὶ ἀπεχώρησεν. Ὁ Φρέβεν δὲν εὕρισκε τὸν λόγον τῆς σκληρᾶς τοῦ φίλου του διαγωγῆς πρὸς τὸ ἐράσμιον καὶ εὐγενὲς ἐκεῖνο πλάσμα καὶ συνῃσθάνετο πῶς ἡ ἀτυχὴς ἐκείνη ἠσχύνετο διὰ τὴν πρόςτυχον τοῦ συζύγου της συμπεριφοράν, καὶ διὰ τοῦτο δυςθύμως ἀπήντησε πρὸς τὴν τελευταίαν τοῦ φίλου του ἐρώτησιν ὡς ἑξῆς: „Αὐτὸ δὲν 'μπορῶ νὰ τὸ 'ξεύρω· ἔπειτα τί με νομίζεις, φίλε μου, γιὰ νὰ ῥωτῶ ὡς ἑβραῖος κάθε ἀνθρωπον, τὸν ὁποῖον συναναστρέφομαι, ἂν βαστιέται καλὰ ἀπὸ παράδες;"

— „Καλέ, ἐγὼ 'ξεύρω τὰς ἀλλοκότους ἰδέας Σου καὶ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο!" εἶπε γελῶν ὁ Βαρῶνος· „Ἐσὺ τὸν πτωχότερον νέον, ὁ ὁποῖος ἔχει δὰ εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ 'ξεύρει ἀπὸ κόσμον, ἐκτιμᾷς τόσον, ὡςὰν νὰ εἶχε διακοσίας χιλιάδας λίρας εἰςόδημα κατ' ἔτος· ἀλλὰ Σὲ λέγω, φίλε μου, σπουδαίως, μὲ αὐτόν Σου τὸν Δὸν πρέπει νὰ εὕρωμεν ἕνα συμβιβασμόν, καὶ ὡς πρὸς αὐτὸ ἔχω ὅλας τὰς ἐλπίδας μου ἐπάνω Σου."

— „Πολὺ καλά! 'μπορεῖς ν' ἀναθέσῃς τὸ πρᾶγμα εἰς ἐμέ. Ἀλλὰ πῶς συνέβη τότε τὸ πρᾶγμα μὲ ἐκείνην τὴν κόμησσαν Λαγκρών· δὲν μὲ εἶπες, καϋμένε, ἀκόμη πῶς καὶ ποῦ ἐγνώρισες τὴν γυναῖκά Σου."

— „Ἄ, ὡς πρὸς αὐτὸ δὲν ἔχω πολλὰ νὰ διηγηθῶ", εἶπεν ὁ Φάλδνερ προςφέρων οἶνον εἰς τὸν φίλον του καὶ ὁ ἴδιος κενῶν ἓν ποτήριον· „Ξεύρεις, ἐγὼ τί πρακτικαῖς ἰδέαις ἔχω μέσ' 'ς τὸ κεφάλι μου καὶ πῶς 'ξεύρω νὰ φερθῶ εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Ἤμουν τότε ἐλεύθερος νὰ ἐκλέξω μεταξὺ ὅλων τῶν οἰκογενειῶν τοῦ τόπου μου· ἂν ἤθελον πλουσίαν, εὐκατάστατον, ὡραίαν, κομψὴν κόρην, ὅλας ὁμοῦ αὐτὰς τὰς ἰδιότητας ἠδυνάμην εἰς πολλὰς νὰ εὕρω. Πάντοτε ὅμως ἔλεγον μὲ τὸν νοῦν μου, ὅτι δὲν εἶνε χρυσὸς ὅ,τι λάμπει καὶ ἤρχισα νὰ ζητῶ κόρην, ἡ ὁποία εὐκολα θὰ μετεβάλλετο μὲ τὸν καιρὸν εἰς μίαν καλὴν-καλὴν οἰκοκυράν. Κατὰ σύμπτωσιν εἶχον ὑπάγει μίαν φορὰν εἰς τὸ κτῆμα αὐτῆς τῆς κυρίας κομήσσης, καὶ ἐκεῖ εὗρῆκα τὴν Ἰωσηφίναν ὡς ἀκόλουθον τῆς εὐγενοῦς κυρίας. Τὸ ἀκάματον καὶ πάντοτε πολυάσχολον ἐκεῖνο κορίτσι μὲ ἤρεσε, φίλε μου, ὑπερβολικά· δι' ὅλα ἐφρόντιζε, καὶ διὰ τὸ τσάϊ καὶ διὰ τὸ καθάρισμα τῶν ὀπωρῶν· ἔκοφτε καὶ φασούλια ἀπὸ τὸν κῆπον, ἐπότιζε καὶ τὰ λουλούδια καὶ ὅλα τα ἔκαμνε τόσον εὔμορφα, ὥςτε ἐπείσθην ὀγλήγωρα, ὅτι ἡ Ἰωσηφίνα θὰ γείνῃ ἕναν καιρὸ ἡ καλλιτέρα οἰκοκυρά. Εὐθὺς ὡμίλησα μὲ τὴν κυρίαν της. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι αἱ σύντομοι πληροφορίαι, τὰς ὁποίας ἔλαβον τότε, μὲ ἀπεθάρρυναν κατ' ἀρχάς. Εἶχε μὲ διηγηθῆ τὰ ἰδιαίτερα τῆς Ἰωσηφίνας, ὅτι ὅηλ. ἐγνώρισε τὴν μητέρα της καὶ ὅτι μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς τὴν ἐδέχθη εἰς τὸν οἶκόν της· περιουσίαν δὲν εἶχε καμμίαν, ἀλλ' ἡ κυρία ἦτο πρόθυμος νὰ δώσῃ ἐξ ἰδίων καὶ πράγματι ἔδωκε πάρα πολὺ καλὴν προῖκα. Μερικὰ πιστοποιητικὰ ἔγγραφα τῆς καταγωγῆς της, τὰ ὁποῖα ἐζήτησα, εὑρέθησαν ἐν τάξει καὶ — ξεύρεις δά, ὁ ἔρωτας τρελαίνει τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἔτσῃ τὴν 'πῆρα, φίλε μου."

— „Καὶ πιστεύω, καϋμένε, νὰ ζῇς πολὺ εὐτυχὴς μὲ τὸ συμπαθὲς αὐτὸ ὄν."

— „Ἔτσῃ κι' ἔτσῃ . . . . Δὲν εἶνε, ἀδελφέ, διόλου πρακτική, καὶ πρέπει νὰ προςέχω πάντοτε καὶ νὰ κάμνω κατάσχεσιν τῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα θέλει νὰ διαβάζῃ, κι' αὐτὸ δια νὰ τὴν συνειθίσω εἰς τὴν δουλειὰ τοῦ σπιτιοῦ καὶ τοῦ κήπου. Τί θ' ἀπογείνουμε, ἀδελφέ, ἡμεῖς ἐδῶ 'ς τὸ κτῆμα, ἐὰν ἡ Κυρία 'ξαπλόνεται 'ςὰν ἀριστοκράτισσα ἐπάνω 'ς τὸν σοφᾶ, καὶ ἀναγινώσκει μυθιστορήματα καὶ ἀρχίζουν ἐκεῖναι αἱ αἰσθηματικότητες καὶ κανεὶς δὲν φροντίζει διὰ το μαγειριὸ καὶ τὸν κῆπον;"

— „Ἀλλά, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἄνθρωπε! δι' αὐτὰ τὰ πράγματα 'μποροῦσες νὰ ἔχῃς ὑπηρετρίας!" παρετήρησεν ὁ Φρέβεν σχεδὸν ἠγανακτημένος, διότι ὁ οἶνος καὶ αἱ ἀνοησίαι τοῦ φίλου του τὸν ἐστενοχώρησαν.

— „Ὑπηρετρίας;" ὑπέλαβεν ὁ Φάλδνερ γελῶν καὶ μεγαλόνων ὅσον ἠδύνατο τοὺς ὀφθαλμούς του· „ὑπηρετρίας, λέγει; Προκόψαμε! Ἐδῶ πάλιν φαίνεσαι, ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος τῆς θεωρίας, ὅτι δὲν εἶσαι διόλου πρακτικὸς ἄνθρωπος! Δὲν ἐννοεῖς λοιπὸν τίποτε Ἐσὺ ἀπ' αὐτὰ τὰ πράγματα! Θαρρεῖς ὅτι ἡ καλαῖς Σου ἡ ὑπηρέτριαις δὲν θὰ πωλήσουν κρυφα ὅλα τὰ λαχανικὰ καὶ τὰ ὀπωρικὰ τοῦ κήπου καὶ δὲν θὰ τὸν ἐρημώσουν; Καὶ ποιὸς 'μπορεῖ νὰ προφθάσῃ ξύλα καὶ τόσα ἄλλα πράγματα, ὅταν ἐμπιστεύεται ὅλα εἰς τὰς ὑπηρετρίας; Μόνον ἡ Κυρία πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ δεσμεῖν καὶ τὸ λύειν ἐντὸς τοῦ οἴκου καί . . . . νά! 'ς αὐτὸ ἴσα-ἴσα δὲν ἐπέτυχα μὲ τὴν γυναῖκά μου. Ἀλλ' ἂς τ' ἀφήσουμε τώρα αὐτά· ἔλα, τόκα λοιπόν! Ὁ Δὸν θὰ μᾶς ἰσιάξῃ τῆς δουλειαῖς!"

Ὅσον καιρὸν καὶ ἂν ἐπλήχθησαν τὰ λεπτότερα τοῦ Φρέβεν αἰσθήματα δι' ὅσων ἔβλεπε νῦν καὶ ἤκουεν, ὅμως δὲν ἐτόλμησε ν' ἀντιπαρατηρήσῃ τὸ παρὰ μικρὸν εἰς τὸν φίλον του. Ἠκολούθησε δὲ τὸν οἰκοδεσπότην, ὅταν οὗτος ἀνέστη καὶ ἠθέλησε ν' ἀποσυρθῇ, μεθ' ὑπομονῆς ἀνταπέδωκε τὰς τρυφερότητας τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ καὶ ὅταν μάλιστα ὁ Φάλδνερ τὸν προςεκάλεσε νὰ ὑπάγῃ μαζῆ του εἰς τὸ ὑποστατικὸν διὰ τὸν ἀτμόμυλον ἐκεῖνον, ὁ Φρέβεν δὲν ἠρνήθη, καὶ τοῦτο ὄχι βέβαια διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν εὐάρεστον συναναστροφὴν τοῦ βαρώνου, ἀλλὰ διότι δὲν ἤθελεν εὐθὺς μετὰ τὰς σημερινὰς δυςαρέστους σκηνὰς νὰ ἴδῃ πάλιν τὴν Ἰωσηφίναν. Εὐθὺς ἡτοιμάσθησαν οἱ ἵπποι, οἱ ὑπηρέται εὑρέθησαν ἐν ἀκαρεῖ εἰς τὰς θέσεις των καὶ οἱ δύο ἀναβάται ἐκίνησαν. Πρὶν ἀκόμη ὁ Φρέβεν παρακάμψῃ τὴν γωνίαν τῆς οἰκίας ἔρριψεν ἓν ἔτι βλέμμα πρὸς τὰ ἄνω καὶ εἶδεν εἰς τὸ παράθυρον τὴν μορφὴν τῆς Ἰωσηφίνας. Ἐκείνη ἀπεμάκρυνε τὸ μανδήλιον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν της, τοὺς ἔβλεπε περίλυπος καὶ τοὺς ἐχαιρέτα μὲ τὴν ἀβρὰν χεῖρά της. „Ἡ γυναῖκά Σου μᾶς γνέφει ἀκόμη, Φάλδνερ, καὶ θέλει νὰ μᾶς ἀποχαιρετίσῃ·" εἶπεν ὁ Φρέβεν πρὸς τὸν φίλον του· ἀλλ' ἐκεῖνος ἤρχισε νὰ τὸν περιγελᾷ. „Τί νομίζεις Ἐσύ, ἀδελφέ;" εἶπε χωρὶς διόλου ν' ἀνακόψῃ τὸν δρόμον τοῦ ἵππου ἢ νὰ στραφῇ πρὸς τα ὀπίσω ὁ ἴδιος. „Νομίζεις, ἔτσῃ τὴν ἐσυνείθισα ἐγὼ τὴν γυναῖκά μου μὲ τρυφερότητας, νὰ ἀποχωριζώμεθα δηλ. τὸ μεσημέρι καὶ το πρωὶ καὶ τὸ βράδυ μὲ φιλήματα; Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ ἀπὸ τέτοια ἄνοστα πράγματα! ἔτσῃ κακοσυνειθίζουν ἡ γυναῖκες, καὶ ἂν καμμιὰ φορὰ τὸ φέρῃ ἡ τύχη καὶ 'πανδρευθῇς καὶ Σύ, κύτταξε, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴν κάμνῃς τέτοιαις ἀηδίαις! Οὔτε λέξι νὰ λέγῃς 'ς τὴν γυναῖκά Σου, ὅταν ἔχῃς σκοπὸ νὰ κάμῃς κανένα ταξεῖδι. Σοῦ φέρνουν τὸ ἄλογο . . . ." „Γιὰ ποῦ, χρυσέ μου;" ἐρωτᾷ ἐκείνη. Ἐσὺ δὲν ἀποκρίνεσαι. Πάλιν ἐρωτᾷ ἐκείνη. Ἐσὺ πάλιν καμμίαν ἀπάντησιν δὲν δίδεις. Φορεῖς τὰ χειρόκτιά Σου καὶ κυττάζεις ἀλλοῦ ἢ σφυρίζεις." „Καὶ θὰ μ' ἀφήσῃς ἔτσῃ ὁλομόναχη;" „λέγει πάλιν ἐκείνη καὶ χαϊδεύει τὰ μάγουλά Σου. Ἐσὺ ὅμως δὲν τὰ χάνεις διόλου, παίρνεις τὸ μαστίγιόν Σου καὶ λέγεις: Ναί! πρέπει νὰ πάγω σήμερα 'ς τὸ ὑποστατικόν, καὶ ἂν τὸ βράδυ δὲν ἔλθω ἐνωρὶς δὲν χρειάζεται νὰ με περιμένῃς πολὺ ἀργά. — Ἐκείνη τρομάζει ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀπάντησίν Σου, ἀλλὰ Σὺ δὲν δίδεις καμμίαν προςοχήν· ἐκείνη θέλει νὰ ἔλθῃ μαζῆ Σου, ἄλλα τὴν δίδῃς μὲ τὸ μαστίγιόν Σου ἓν ἐκφραστικὸν σημεῖον διὰ νὰ μὴν κινηθῇ ἀπὸ τὸν τόπον της. Κατόπιν κρεμιέται ἀπὸ τὸ παράθυρον, κουνεῖ τὸ μανδῆλί της καὶ φωνάζει: „ὥρα καλῆ!" καὶ ἡ λευκὴ σημαία πάντοτε κουνιέται. Ἂς κουνιέται! Ἐσὺ κυττάζεις τὴν δουλειά Σου. Κτυπᾷς τ' ἄλογό Σου δυνατά, καὶ ἐμπρός! Σὲ ὁρκίζομαι, φίλε μου, ὅτι ἔτσῃ μόνον 'μπορεῖς νὰ κάμῃς τῆς γυναίκαις νά Σε τρέμουν. Ἡ 'δική μου τοὐλάχιστον 'ς τὸ τρίτο ταξεῖδί μου δὲν 'λάλησε τίποτε, καὶ ἔτσῃ, δόξα τῷ Θεῷ, ἔπαυσαν τα κλάματα!"

Καὶ ὅλα αὐτὰ ἐξέθηκεν ὁ κύριος Βαρῶνος μὲ ἀξιόλογον εὐγλωττίαν καὶ σπανίαν ἀταραξίαν, εἶχεν ἀνάψει ἐν τῷ μεταξὺ ἓν σιγάρον καὶ τώρα ἐκάπνιζε θεωρῶν δεξιᾷ-ἀριστερᾷ τὰ χωράφιά του, χωρὶς μάλιστα νὰ περιμένῃ καμμίαν ἀπάντησιν ἀπὸ μέρους τοῦ φίλου του· ἀλλ' αὐτὸς ἔδηξε τὰ χείλη του καὶ συνεθλίβετο ἡ καρδία του ἀπο τοῦ βάρους τῶν προςτύχων λόγων τοῦ ἀπανθρώπου ἐκείνου. Καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτόν· „Εἶσαι ἕνας σκύλος; εἶσαι χειρότερος καὶ τοῦ σκύλου, διότι ὁ Θεὸς Σ' ἔδωκε λόγον. Ἔμαθες πολὺ καλὰ πῶς 'μπορεῖ κανεὶς νὰ ἡμερώσῃ ἕνα ἵππον ἢ νὰ μεταφυτεύσῃ εἰς καλλίτερον χῶμα ἓν δένδρον, ἀλλὸ πῶς πρέπει νὰ μεταχειρίζεσαι μίαν ὡραίαν ψυχήν, μίαν ἀγαπῶσαν καρδίαν, αὐτὸ δὲν χωρεῖ 'ς τὸ κεφάλι Σου. Πῶς τὸν ἔβλεπεν ἡ ταλαίπωρη κατόπιν, πόσον ἦτο περίλυπος διότι δὲν τὴν ἀπεχαιρέτισε, πόσην ἔδειξεν ἀγγελικὴν ὑπομονὴν καὶ ἐσυγχώρησε τοὺς σκληροὺς λόγους του. Πόσην ἀγάπην ἔκρυπτον τὰ βλέμματά της ἐκεῖνα! Ἀγάπην; Εἶναι δυνατόν ποτε νὰ τὸν ἀγαπᾷ αὐτή; Μήπως δὲν προςέβαλεν αὐτὸς μυριόνις καὶ τὰ λεπτότερα αἰσθήματά της; Δὲν βλέπει τάχα ὅτι αὐτὸς περιποιεῖται μὲ περισσοτέραν τρυφερότητα τοὺς κυνηγετικούς του κύνας ἢ αὐτήν; Καὶ ἐπειδὴ ἅπαξ ἔγεινε σύζυγός του, πρέπει λοιπὸν ἀφεύκτως νὰ τὸν ἀγαπᾷ, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου τὸν φοβεῖται, ὅσον καὶ ἂν τὸν ὑπερτερῇ κατὰ τὴν νομιμοσύνην; Πόσον κακὸς εἶνε ὁ κόσμος! Ἀκριβῶς ἐκεῖναι, ὅσαι δὲν ἠσθάνθησαν ποτέ τὴν παραμικρὰν πρὸς ἄνδρα ἀγάπην τυγχάνουσι τῆς μεγίστης ἀπὸ μέρους ἡμῶν ἀφοσιώσεως, καὶ ἡ μία αὐτή, ἥτις εἶνε πλήρης ἔρωτος, μαραίνεται χωρὶς ν' ἀκούσῃ μίαν θωπευτικὴν λέξιν. Εἶνε ἀδύνατον ὅμως νὰ παραδεχθῶ οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὴν ἰδέαν, ὅτι αὐτὴ τὸν ἀγαπᾷ. Αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον!" Τόσον δ' ἐξήφθη, φαίνεται, ὁ Φρέβεν καταντήσας εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο συμπέρασμα, ὥςτε ἀκουσίως ἐκέντησε διὰ τοῦ πτερνιστῆρος τὸν ἵππον του, ὁ ὁποῖος αἴφνης ἐτινάχθη καὶ ὥρμησε πρὸς τὰ ἐμπρός. „Βρέ! τὸ καϋμένο! θέλει νὰ 'βγῇ μὲ μένα 'ς τὸ τρέξιμο!" ἐξεφώνησε καὶ ὁ Βαρῶνος καὶ ἔρριψε τὸ σιγάρον του· „Ἐγὼ Σὲ χαρίζω καὶ διακόσια βήματα, ἂν θέλῃς, καὶ πάλιν ὅμως Σὲ προφθαίνω!" Μὲ πολλὴν τέχνην ἐμέτρησε κατόπιν ἀκριβῶς διακόσια βήματα καὶ ὅταν ἐνόμισεν, ὅτι διέτρεξεν ἤδη ὁ Φρέβεν τὸ διάστημα τοῦτο, ἤρχισε καὶ αὐτὸς μετὰ καταπληκτικῆς ὄντως ταχύτητος νὰ τρέχῃ καὶ οὕτω κατώρθωσε, πρὸς μέγαν βέβαια θρίαμβόν του, νὰ φθάσῃ συγχρόνως μὲ ἐκεῖνον πρὸ τοῦ ἀτμομύλου.

[*Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.*]

(*ἕπεται συνέχεια.*)

ΒΙΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

(*συνέχεια*).

9.

Τοῦ βίου Σου σκοπὸν ἔχε τὴν ἐν τῷ ἀγαθῷ τελειοποίησίν Σου. Ἀγαθὸν δὲ εἶνε πᾶν τὸ συντελοῦν εἰς τὴν εὐεξίαν τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος Σοῦ τε καὶ τῶν πλησίον Σου.

10.

Εἰλικρινὴς θέλησις ἀρκεῖ πρὸς τὴν καθαρὰν τοῦ ἀγαθοῦ διάγνωσιν. Περίσκεψις ὅμως καὶ ἐμβρίθεια πολλὴ ἀπαιτεῖται διὰ ν' ἀποκτήσωμεν τὴν ὀξυδέρκειαν καὶ λεπτότητα ἐκείνην, ἧς τόσην ἀνάγκην ἔχομεν κατὰ τὰς διαφόρους τοῦ βίου μας περιπετείας.

11.

Τὸν σκοπὸν τοῦ βίου Σου, ἐκεῖνον ἔχε πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν προκειμένου μάλιστα καὶ περὶ μικρῶν πραγμάτων. Διότι οὐδεμία πρᾶξίς μας εἶνε τόσον εὐτελής, ὥςτε νὰ μὴ προαχθῇ δι' αὐτῆς μία ἀρετή. Ὅταν πάσχῃς σωματικὰς ἀλγηδόνας ἢ ἔχῃς δυςαρέστους ὑποθέσεις ἔσο τοὐλάχιστον πλήρης ὑπομονῆς, ἧς τόσον συχνὴν ἀνάγκην ἔχει ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ὁποία εἶνε ὁ ἀδιάτρητος θώραξ κατὰ πάσης συμφορᾶς.

(*ἕπεται συνέχεια.*)

ΤΟ ΡΟΔΕΛΑΙΟΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΡΩΜΥΛΙΑΣ.

Ἐν τινι γερμανικῷ περιοδικῷ ἀνέγνωμεν ἐσχάτως διατριβήν, πραγματευομένην περὶ τῆς παραγωγῆς τοῦ ῥοδελαίου ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ, ἀποσπῶντες δὲ δημοσιεύομεν ἐνταῦθα τὰ κυριώτερα αὐτῆς μέρη. „Ἡ καθ' ἑαυτὸ πατρὶς τῆς βιομηχανίας τοῦ ῥοδελαίου εἶνε ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πασίγνωστος καταστᾶσα Ἀνατολικὴ Ῥωμυλία, ἡ ὁποία ὡς πρὸς τὸν πλοῦτόν της, τὴν φιλεργίαν καὶ τὴν νοημοσύνην τῶν ἐν αὐτῇ κατοικούντων εἶνε ἐκ διαμέτρου ἀντίθετος πρὸς τὴν βόρειον λεγομένην Βουλγαρίαν. Ὁ ἐκ Βορρᾶ κατερχόμενος πρῶτον χωρίον, παράγον ῥοδέλαιον, θα εὕρῃ τὴν Σίπκαν, ἐν οἱ κάτοικοι εἶνε φιλοπονώτατοι, μετὰ δίωρον δὲ πορείαν φθάνει εἰς τὸ ἐπὶ περικαλλοῦς τοποθεσίας κείμενον μέγα μωαμεθανικὸν χωρίον Χάσκιοϊ. Οἱ κάτοικοι τῆς κωμοπόλεως ταύτης καὶ τῶν περιχώρων καλλιεργοῦσιν ἐν μεγάλῳ μέτρῳ τὰ ῥόδα, τὰ ὁποῖα πωλοῦσιν εἰς τὰ πλησιόχωρα ἐργοστάσια ῥοδελαίου. Τὰ τελευταῖα ταῦτα ἀγοράζουσι τὴν μίαν ὀκᾶν ῥόδων ἀντὶ 30—60 παράδων, ἐν γένει ὅμως ἡ τιμὴ ὁρίζεται κατὰ τὸ ποσὸν τῆς συγκομιδῆς καὶ κατὰ τὸ ποιὸν τῶν ῥόδων, ἐπειδὴ τὰ ἐπὶ τῶν ὀρεινῶν κατωφερειῶν φυόμενα εἶνε ἀκριβώτερα τῶν ἄλλων, ὡς παράγοντα περισσότερον ἔλαιον.

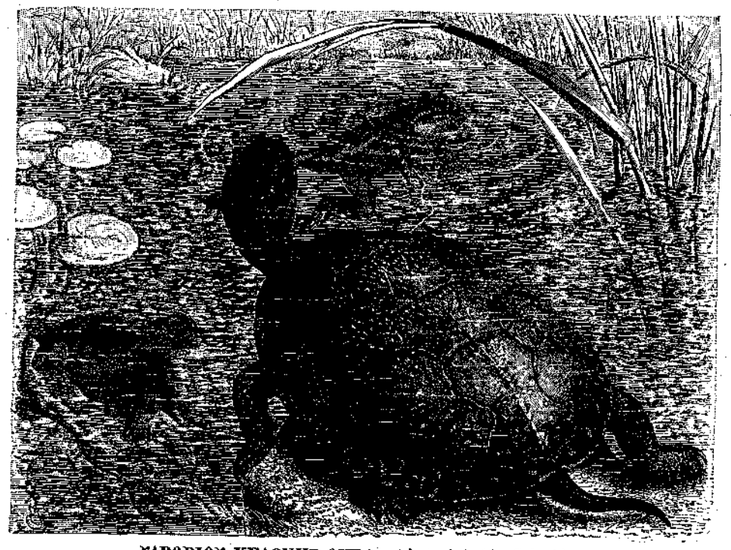

ΥΔΡΟΒΙΟΥ ΧΕΛΩΝΗΣ ΘΗΡΑ. Εἰκὼν ὑπὸ Αἰμ. Schmidt.

Τὸ κέντρον ὅμως ὅλης σχεδὸν τῆς ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ῥωμυλίᾳ παραγωγῆς τοῦ ῥοδελαίου εἶνε ἡ πόλις Καζανλήκ, ἔχουσα ἀπέραντα ἄλση ῥοδῶν καὶ μεγαλοπρεπεστάτην περὶ αὐτὴν φυτείαν. Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ταύτης συμποσοῦνται εἰς 23,000, μεταξὺ τῶν ὁποίων πρωτεύει σχεδὸν τὸ μωαμεθανικὸν στοιχεῖον καὶ τοῦτο δίδει εἰς αὐτὴν χαρακτῆρα καὶ ὄψιν ἀνατολικῆς μᾶλλον πόλεως. Οἱ Τοῦρκοι κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς αὐτῆς πλευρᾶς, ἥτις ἔχει εὐρυτέρας διαστάσεις καὶ ἐπισκιάζεται ὑπὸ ἑξαισίων δενδροφυτειῶν, ἰδία καρυῶν, καστανεῶν καὶ συκομωρεῶν. Ἡ βουλγαρικὴ συνοικία ἐκτείνεται πρὸς δυσμας καὶ ἀπό τινος ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ εὐρωπαϊκόν πως χαρακτῆρα. Ἡ ἐμπορικὴ ἐν τῇ πόλει κίνησις εἶνε πάντοτε ζωηρά, ἐπειδὴ δὲ οὐδέποτε σχεδὸν ἐλλείπουσιν οἱ ξένοι, ἐλήφθη φροντὶς νὰ οἰκοδομηθῶσι καὶ ξενῶνες καὶ χάνια, τὰ ὁποῖα ἐν καιρῷ πανηγύρεων καὶ ἄλλων ἐμπορικῶν ἀγορῶν βρίθουσι ξένων πάσης φυλῆς καὶ πάσης ἐθνότητος.

Ἡ παραγωγὴ τοῦ ῥοδελαίου ἀπαιτεῖ τεραστίους ἐκτάσεις γῆς, ὅπου να φυτευωνται καὶ νὰ καλλιεργῶνται ῥόδα, ἐπειδὴ 3000 χιλιόγραμμα τοιούτων μόλις παράγουσιν ἓν χιλιόγραμμον ῥοδελαίου. Ἐπειδὴ δὲ πάντα τοῦ κόσμου τα

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΓΔΑΙΜΟΝΙΑ. Κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ Σ. Dahl.

ἐργοστάσια, ὅσα παρασκευάζουσιν ἀρώματα καὶ ἄλλα εὐώδη κοσμητικὰ ῥευστά, ἔχουσιν ἀνάγκην τοῦ ῥοδελαίου, ἐπόμενον εἶνε ὅτι πολλαχοῦ νοθεύεται τοῦτο, ἂν καὶ ἐκτὸς τοῦ Καζανλὴκ πολλαὶ ἀκόμη πόλεις τῆς Θράκης, ὡς τὸ Παζαρτζίκιον, ἡ Γενὶ- καὶ Ἐσκὶ-ζαγρά, τὸ Κογιοὺν-τεπὲ κτλ. ἀσχολοῦνται εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ ῥοδελαίου. Ἐκτὸς τούτου καὶ ἐν αὐτῇ ἀκόμη τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ ὑπάρχουσι πολλαὶ χῶραι, ὅπου ἀκμάζει ἡ καλλιέργεια τῶν ῥόδων.

Καὶ δι' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς εἰδήμονας, ἄνευ πολυχρονίου πείρας, εἶνε δύσκολον νὰ διακρίνωσι τὸ νενοθευμένον ἀπὸ τοῦ γνησίου καὶ καθαροῦ ῥοδελαίου. Πρέπει τις νὰ ἐπιστήσῃ ὅλην τὴν προσοχήν του ἐπὶ τῆς ὀσμῆς καὶ τοῦ χρώματος τοῦ ὑγροῦ, τὸ ὁποῖον ὅμως ἀφ' ἑτέρου ἀπαιτεῖται μεγάλη ἱκανότης καὶ πεῖρα ἵνα γνωρίζῃ καὶ κρίνῃ τις μετὰ σχετικῆς ἀσφαλείας. Τὸ εἰς Εὐρώπην ἀποστελλόμενον ῥοδέλαιον συνίσταται ἐκ μίγματος ἑκατέρων των εἰδῶν, ἤτοι τῶν ὀρεινῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν πεδιάδων φυομένων ῥόδων. Οἱ ἐργοστασιάρχαι τῆς Ἀνατολῆς διατείνονται, ὅτι πρὸς νόθευσιν μεταχειρίζονται οἱ παραποιηταὶ πρὸ πάντων τὸ ἔλαιον τῶν γερανίων, χημικαὶ ὅμως ἀναλύσεις, πολλάκις καὶ μετ' εὐσυνειδησίας γενόμεναι, ἀπέδειξαν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον ὅλως ἐσφαλμένον.

Τὸ σπουδαιότερον ἐργοστάσιον ῥοδελαίου ἐν Καζανλὴκ εἶνε τὸ τῶν ἀδελφῶν Παπάζογλου, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀντιπροσώπους ἐν ἁπάσαις σχεδὸν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς μεγαλοπόλεσιν, ἐπίσης δὲ καὶ ἐν Βερολίνῳ, Λειψίᾳ καὶ Φραγκφούρτῃ. Τὸ ἐργοστάσιον τοῦτο δὲν ἔχει ἐξωτερικὴν ὄψιν, οὐδ' ἀποτελεῖ τεράστιον οἰκοδόμημα οἷον ἤθελέ τις φαντασθῇ ἀκούων τὴν λέξιν ἐργοστάσιον. Ἐν τῷ μεγάλῳ κήπῳ τοῦ ῥηθέντος οἴκου τῶν κυρίων Παπάζογλου ὑπάρχουσιν ὑπὸ στέγας καὶ βαθύσκια δένδρα 9 κάμινοι καὶ 17 συσκευαί, ὧν ἡ φροντὶς καὶ ἐπιμέλεια εἶνε ἀνατεθειμένη ἀποκλειστικῶς εἰς γυναῖκας καὶ κοράσια. Τὸ γυναικεῖον φῦλον φαίνεται ἐν ταῖς βουλγαρικαῖς χώραις πολὺ ὑπέρτερον τοῦ ἀνδρικοῦ ὡς πρὸς τὴν ἐργατικότητα καὶ ἐπιτηδειότητα εἰς τὰς βιομηχανικὰς τέχνας.

Ἄξιον σημειώσεως εἶνε τὸ γραφεῖον τῶν ἀδελφῶν Παπάζογλου. Εἰς αὐτὸ ἀφικνοῦνται καθ' ἑκάστην ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου πολυάριθμοι ἐπιστολαὶ καὶ παραγγελίαι, ὧν ἡ ἀπάντησις πρέπει νὰ γραφῇ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς γλώσσας τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως, δι' αὐτὸ οἱ διευθυνταὶ τοῦ καταστήματος ἠναγκάσθησαν νὰ διατηρῶσι χάριν τῆς μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀλληλογραφίας τόσους γραμματεῖς, ὅσους, νομίζομεν, οὐδεὶς ἔχει ἐκ τῶν ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς μεγαλοπόλεσι πρώτης τάξεως ἐμπορικῶν οἴκων."

1. Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΟΙΔΟΣ (ἐν σελ. 305). Μετὰ χάριτος καὶ πολλῆς εὐφυΐας ἀπετύπωσεν ὁ δόκιμος ζωγράφος Ἐδμόνδος Μπλοῦμε μίαν τῶν εὐδοιμονεστέρων στιγμῶν τοῦ μητρικοῦ βίου. Ὁ μικρὸς καὶ μονογενὴς ἴσως υἱὸς ἀποτελεῖ ἤδη τὴν μόνην χαρὰν τῶν εὐτυχῶν γονέων του, εὐθὺς δ' ἀπὸ τῶν πρώτων βηματισμῶν του ἔδειξεν, ὅτι μέλλει ἡλικιούμενος καὶ προκόπτων νὰ καταστῇ τὸ καύχημα καὶ ἡ δόξα των. Ἐν τῷ προσώπῳ τῆς κρουούσης τὰ πλήκτρα τοῦ κλειδοκυμβάλου μητρὸς ζωγραφεῖται ὅλη της ἡ ἴλαρὰ εὐδαιμονία, τὴν ὁποίαν δύνανται να αἰσθανθῶσι καὶ νὰ ἐκτιμήσωσι μόνον οἱ ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἔχοντες τὸ εὐτύχημα νὰ ὦσι γονεῖς.

2. ΦΡΑΓΚΙΣΚΑ da Rimini (ἐν σελ. 309). Ὁ εὐφυὴς ζωγράφος Λουδοβίκος Χόφμανν-Τσαΐτς παρουσιάζει ἡμῖν ἐν τῇ ἐξαισίᾳ του εἰκόνι τὰς ψυχὰς τῶν ἀτυχῶν ἐραστῶν, τῆς Φραγκίσκας καὶ τοῦ Παύλου, ἱπταμένας μεταξὺ Κολάσεως καὶ Παραδείσου. Ἐν τῇ Κολάσει του ὁ δαιμόνιος Δάντης περιγράφει πῶς, ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ Βιργιλίου, συνήντησε τὰς αἰωνίως ἔξωθεν τῶν πυλῶν τοῦ Παραδείσου περιϊπταμένας ψυχὰς τῶν θυμάτων τοῦ Λαντσιώττου, ἐρωτικῶς ἐνηγκαλισμένας καὶ φερούσας τὸ διασχίσαν τὰς καρδίας των ξίφος. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἔλαβεν ὡς ὑπόθεσιν τῆς εἰκόνος του ὁ ἐπιφανὴς ζωγράφος, ὁ δὲ ἡμέτερος κ. Παγανέλης μετὰ της ἰδιαζούσης αὐτῷ γλαφυρότητος περιέγραψε τὸ ἐπεισόδιον τοῦ μεταξὺ Παύλου καὶ Φραγκίσκας ἀτυχοῦς ἔρωτος.

3. Η ΠΟΛΙΤΕΛΗΣ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΠΤΡΩΝ ΕΝ ΛΙΝΔΕΡΧΟΦ (ἐν σελ. 313). Ὡς παράρτημα τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις τεύχεσι δημοσιευθεισῶν εἰκόνων τῶν ἀνακτόρων Λουδοβίκου τοῦ Β'. παραθέτομεν σήμερον καὶ τὴν τῆς μεγαλοπρεπεστέρας αἰθούσης ἐν Λινδερχόφ, ὅπου ὁ βασιλεὺς διέτριβε κατὰ προτίμησιν ἐν πολὺ προηγουμένοις ἔτεσι. Καὶ ἐνταῦθα ἐδαπανήθησαν ἑκατομμύρια ἐπὶ ἑκατομμυρίων, ὡς ἐν Ἰνσελσλός, λέγεται δὲ ὅτι προσεχῶς τὸ μεγαλοπρεπὲς τοῦτο βασιλικὸν ἐνδιαίτημα μετὰ πολλῶν ἄλλων μέλλει νὰ ἐκποιηθῇ, ὅπως ἱκανοποιηθῶσιν αἱ ἀξιώσεις τῶν πολυαρίθμων καὶ ἀπαιτητικῶν πιστωτῶν.

4. Η ΤΕΛΜΑΤΙΑΙΑ ΧΕΛΩΝΗ ΕΠΙ ΘΗΡΑΝ (ἐν σελ. 316). — Ἡ γνωστὴ καὶ συνήθης παρ' ἡμῖν χελώνη θεωρεῖται γενικῶς ὡς ζῷον φιλήσυχον καὶ πρᾷον, διατείνονται δὲ οἱ ἐπιχειρήσαντες νὰ τὴν ἐξημερώσωσιν, ὅτι δύναται νὰ διακρίνῃ τὴν φωνὴν των καὶ προκαλουμένη νὰ προεκβάλλῃ τὴν κεφαλήν της καὶ νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τῶν χειρῶν των τὰς τροφάς. Ἀλλ' οἱ φυσιοδίφαι ὅμως, οἵτινες ἔσχον καιρὸν νὰ παρατηρήσωσι καὶ νὰ μελετήσωσι τὰς ἕξεις καὶ τὰ ἰδιώματα τῶν τελματιαίων χελωνῶν ἔχουσιν, ὅλως διάφορον γνώμην περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ φαινομενικῶς ὀκνηροῦ καὶ δυσκινήτου τούτου πλάσματος τῆς φύσεως. Αὐτοὶ λέγουσιν ὅτι ἡ χελώνη εἶνε ζῷον ἁρπακτικὸν καὶ οὐ μόνον τρώγει μεθ' ἡδονῆς τὰς σάρκας ἰσοῦλων καὶ κοχλιῶν, ἀλλὰ καὶ ἰχθῦς καὶ βατράχους θηρεύει, δόλῳ καὶ ἐνέδρᾳ συλλαμβάνουσα αὐτούς. Οὕτως ὁ Maregrave παρετήρησεν ὅτι αἱ χελῶναι αὗται τοὺς ἀνυποπτωτως ἐμπροσθέν των νηχομένους ἰχθῦς αἴφνης συλλαμβάνουσιν ἀπὸ τοῦ ὑπογαστρίου, σύρουσιν αὐτοὺς πρὸς ἑαυτὰς καὶ καταβροχθίζουσι μὴ φειδόμεναι οὐδ' αὐτῶν τῶν ἐκανθῶν των. Συχνάκις κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἀποσπᾶται ἡ νηκτικὴ κύστις τοῦ ἰχθύος καὶ ἀνέρχεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, οὕτως ὥστε πᾶς ὁ εὑρίσκων τοιαύτας ἐπὶ τῶν τελμάτων δύναται μετὰ σχετικῆς βεβαιότητος νὰ παραδεχθῇ, ὅτι εἰς τὸν τελματώδη πυθμένα ἐνδιαιτῶνται τοιαῦτα μοχθηρὰ ζῷα. Τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἡ χελώνη θηρεύει τοὺς βατράχους, περιγράφει γερμανός τις φυσιοδίφης, ὀνόματι Ἀδόλφος Φράγκε, μετὰ πολλῆς λεπτομερείας διότι πολλάκις ἔτυχε νὰ παρατηρήσῃ πῶς βάτραχός τις, ἀμερίμνως διατελῶν ἐξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἢ ἔχων τὴν προσοχήν του ἐστραμμένην ἀλλαχοῦ, αἴφνης συνελαμβάνετο ὑπὸ τῆς χελώνης ἐκ τῶν ὀπισθίων σκελῶν του, μεθ' ὅλους δὲ τοὺς πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ σωτηρίαν ἀγῶνάς του κατετρώγετο ὑπ' αὐτῆς ἀνηλεῶς. Φαίνεται δὲ ὅτι ἔχει τὸ ζῷον τοῦτο μεγάλην δόσιν σκληρότητος καὶ αἱμοχαροῦς ὁρμῆς, ὡς λέγουν πάντες οἱ αὐτόπται τῶν θηρευτικῶν κατορθωμάτων του, διότι πρὶν ἢ τα καταβροχθίσῃ δὲν φονεύει πρῶτον τὰ θύματά του, ἀλλ' ἀρχίζει διὰ τῶν ὀνύχων του ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ κατασπαράσσῃ τὰς σάρκας των καὶ ἔπειτα νὰ τρώγῃ αὐτάς. Τοιοῦτο ἀπηνὲς σχέδιον ἔχει, ὡς βλέπετε, καὶ ἡ χελώνη τῆς παρατεθειμένης σήμερον εἰκόνος.

5. ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΓΔΑΙΜΟΝΙΑ (ἐν σελ. 316). Διὰ τῆς ἐλαιογραφίας του ὁ Σίγβαλδ Δάλ ἀπεικονίζει χαριέστατα τὰς εὐφροσύνους στιγμὰς τοῦ μητρικοῦ βίου φιλοτέκνου γαλῆς.

Αἱ πλεῖσται σχετικῶς αὐτοκτονίαι συμβαίνουσιν ἐν *Λειψίᾳ* καὶ ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς Σαξωνίας, ἤτοι ἐπὶ ἑνὸς ἑκατομμυρίου κατοίκων αὐτοκτονοῦσιν ἐνταῦθα 450 ἄνθρωποι ἀνὰ πᾶν ἔτος. Τὸ φαινόμενον τοῦτο παρετηρήθη ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐνιαυτῶν, ἐφείλκυσεν ὅμως ἐπ' ἐσχότων τὴν ἰδιαιτέραν προσοχὴν τῶν εἰδημόνων, ὅταν ὁ πρύτανις τοῦ ἐνταῦθα Πανεπιστημίου ἐν τῇ λογοδοσίᾳ του ἠναγκάσθη νὰ μνημονεύσῃ μετὰ λύπης του, ὅτι τὸ κακὸν ἐρριζοβόλησε καὶ εἰς αὐτὰς τῶν σπουδαστῶν τὰς καρδίας, ἐξ ὧν κατ' ἔτος αὐτοχειριάζονται 2—3 κατὰ μέσον ὅρον. Ἐν Παρισίοις οἱ αὐτόχειρες ὑπολογίζονται εἰς 400, ἐν Βιέννῃ εἰς 285, ἐν Βερολίνῳ εἰς 280 καὶ ἐν Λονδίνῳ εἰς 80. Αἱ πλεῖσται ἀπόπειραι πρὸς αὐτοχειρίαν συμβαίνουσι κατὰ τοὺς μῆνας Μάϊον, Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον, παρετηρήθη δὲ ὅτι οἱ μὲν δι' ἔνδειαν αὐτοκτονοῦντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπαγχονίζουσιν ἑαυτούς, οἱ δ' ἐξ ἔρωτος ἢ ἐκ τύφεων τῆς συνειδήσεως, δηλητηριάζονται ἢ φονεύουσιν ἑαυτοὺς διὰ πυροβόλου. Ἄνδρες δὲ ῥέπουσι μᾶλλον τῶν γυναικῶν πρὸς αὐτοχειρίαν, διότι μεταξὺ τεσσάρων αὐτοχείρων μία μόνον εἶνε γυνή.

Ἐπὶ τῆς νήσου Μαδαγασκάρας βλαστάνει δένδρον θαυμάσιον, ὀνομαζόμενον „δένδρον τῶν περιηγητῶν". Τὸ ὕψος του εἶνε 30 ποδῶν, ἐν ᾧ τὰ φύλλα του ἔχουσι μῆκος μεγαλείτερον τῶν ἓξ ποδῶν. Οἱ καρποί του ἔχουσιν εὐάρεστον γεῦσιν, ἀλλ' ἡ πολυτιμοτέρα καὶ θαυμασιωτέρα ἰδιότης του συνίσταται εἰς τὸ ὅτι καὶ κατὰ τὴν θερμοτέραν τοῦ ἔτους ὥραν ἐκκρίνει μεγάλα ποσὰ καθαροῦ καὶ δροσεροῦ ὕδατος, ὁπαραιτήτου εἰς τοὺς περιηγουμένους καὶ διασχίζοντας τὸς ἀνύδρους ἐρήμους. Οἱ ἐγγὺς τῶν τοιούτων δένδρων ἐργαζόμενοι ἄνθρωποι δὲν ἀντλοῦσι τὸ ὕδωρ των ἐκ τῶν ποταμῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν κλάδων τοῦ ἀξιοθαυμάστου τούτου δένδρου, περὶ τοῦ ὁποίου ἱεραπόστολός τις τῶν μερῶν ἐκείνων διηγεῖται, ὅτι ἡμέραν τινά, ἐπειδὴ ἐξέφρασε δυσπιστίαν πρὸς τὰ περὶ των ἰδιοτήτων τοῦ ἐν λόγῳ δένδρου ἀρυλούμενα, εἷς τῶν ἰθαγενῶν ὡδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον, ὅπου ὑπῆρχον τοιαῦτα δένδρα, καὶ διὰ τῆς λόγχης του ἐκέντησεν ἕνα τῶν κλάδων αὐτοῦ, ὁπόθεν ἀμέσως ἐξέρρευσε κρουνὸς διαυγοῦς, δροσεροῦ καὶ γλυκέος ὕδατος. Ὁ κορμὸς αὐτοῦ ὁμοιάζει πρὸς τὸν τῆς βανάνας, τὰ φύλλα του ὅμως ἐξαπλοῦνται δίκην μεγάλου ριπιδίου. Ἐφ' ὅσον αὐξάνει τὸ δένδρον, τὰ κατώτερα φύλλα καταπίπτουσιν, οὕτως ὥςτε πολλάκις ἐπὶ γεγηρακότος τινὸς κορμοῦ τὰ κατώτερα φύλλα εὑρίσκονται εἰς ὕψος 30 ποδῶν. Ἐνίοτε ἓν τοιοῦτο δένδρον ἔχει μόνον 20—24 φύλλα, ἔχοντα μῆκος 4—6 ποδῶν, σχῆμα ἐπίμηκες καὶ χρῶμα ὑπόχλωρον. Οἱ καρποί του δὲν εἶνε εὔχυμοι, ἐνέχουσι δὲ ὕλην μαλακὴν ὡς τὴν μέταξαν χρώματος ὁτὲ μὲν κυανοῦ, ὁτὲ δὲ πορφυροβαφοῦς καὶ περιέχουσαν 30—40 πυρῆνας.

Ὁ ἐν Βερολίνῳ διάσημος καθηγητὴς Helmholtz ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ „Chambers Journal" τὸ ἐξαγόμενα τῶν ἐρευνῶν του περὶ τοῦ χρόνου, ὅςτις πρέπει νὰ παρέλθῃ ἕως οὗ λάβωμεν συναίσθησιν μιᾶς τινος ἐντυπώσεως. Τὰ νεῦρά μας ἔχουσι τὴν ἱκανότητα ἐντὸς δευτερολέπτου νὰ διαβιβάσωσιν εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἐρεθισμὸν τινα ἐξ ἀποστάσεως 195 ποδῶν. Ἐὰν λοιπὸν καθ' ὁδὸν προκρούσωμεν κατὰ τὸν μέγαν δάκτυλον τοῦ ποδός μας, πρέπει νὰ παρέλθῃ τοὐλάχιστον τὸ τεσσαρακοστημόριον τοῦ δευτερολέπτου, ἕως οὗ πραγματικῶς αἰσθανθῶμεν τὸ ἄλγος. Ἀλλ' ἂν ἀλγῶμεν κατὰ τὸ οὖς, ἡ αἴσθησις βεβαίως συμβαίνει ταχύτερον, διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον ὁ ἡμέτερος ἐγκέφαλος ταχύτερον διατάσσει τὴν γλῶσσαν, παρὰ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας μας, ἑπομένως καὶ ἡμεῖς ἐνωρίτερον μανθάνομεν νὰ ὁμιλῶμεν, παρὰ νὰ δέρωμεν καὶ νὰ ξυλοκοπώμεθα. Τὸ πρᾶγμα ἔτι καταφανέστερον παρατηρεῖται εἰς ἄλλα ζῷα, ἔχοντα μεγαλείτερον παρὰ τὸ τοῦ ἀνθρώπου σῶμα. Οὕτω π. χ. ἡ φάλαινα μίαν πληγὴν, κατὰ τῆς οὐρᾶς της κατενεχθεῖσαν, αἰσθάνεται μετὰ πάροδον ἑνὸς δευτερολέπτου, πρέπει δὲ νὰ παρέλθῃ ἓν εἰςέτι δευτερόλεπτον, ἕως οὗ αἱ διαταγαὶ τοῦ ἐγκεφάλου της πρὸς ὑπεράσπισιν φθάσωσι μέχρι τοῦ ἀκροτάτου τούτου σημείου τῆς ἐπικρατείας του.

Ἐν τινι ἐπισήμῳ ἐκθέσει ἐκ Μεσσήνης ἐδημοσιεύθησαν αἱ ἑξῆς ἐνδιαφέρουσαι πληροφορίαι περὶ τῆς ἐν Σικελίᾳ ὀλοείας τῶν κοραλλίων. Τὸ ἐπιτήδευμα τοῦτο ἀπηγορεύθη τὸν Σεπτέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἕνεκα τῆς χολέρας πανταχοῦ, καὶ τοῦτο διότι τὰ ἐκ Νεαπόλεως ὁρμώμενα ἁλιευτικὰ πλοιάρια τῆς Sciacca ἀδιακόπως παρεβίαζον τὴν ζώνην τῶν λοιμοκαθαρτηρίων. Ἐν Sciacca ὑπάρχουσιν 100 τοιαῦτα πλοιάρια ἔχοντα ἐν συνόλῳ πλήρωμα χιλίων ἀνδρῶν, οἵτινες κατὰ τοὺς θερινοὺς ἐκεῖ μῆνας ἀσχολοῦνται εἰς τὸ ν' ἁλιεύσωσι κοράλλια. Ὑπελόγισαν ὅτι τὸ ἐν τοῖς ὕδασι τῆς Σικελίας ἁλιευόμενον ποσὸν κοραλλίων ἀνέρχεται εἰς 80,000 χιλιογράμμων, ἀξίας ἓξ ἑκατομυρίων φράγκων. Τὰ κάλλιστα κοράλλια εὑρίσκονται ἐγγὺς τῆς Sciacca, φαίνεται δὲ ὅτι αἱ πρώην πλουσιοπάροχοι εἰς κοράλλια ὑφαλοι τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Μεσσήνης ὁλονὲν ἐξαντλοῦνται. Τὰ πλεῖστα πλοιάρια προέρχονται ἐκ τῶν περιχώρων τῆς Νεαπόλεως, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῆς λεγομ. „Πύλης τοῦ Ἕλληνος", ὅπου καὶ ὑπάρχουσι μεγάλα ἐργαστήρια κοραλλίων. Ἰδίαν βιομηχανίαν κοραλλίων δὲν ἔχουσιν αἱ ἀνατολικαὶ ἀκταὶ τῆς Σικελίας

Τὸ Βέλγιον ἔχει ἐν συνόλῳ τέσσαρα πανεπιστήμια, ὧν τὰ δύο ἀμέσως ἐξαρτῶνται ἀπὸ τῆς κυβερνήσεως. Τὰ δημόσια πανεπιστήμια ἐν Λυττίχῃ καὶ Gent ἀριθμοῦσιν ὁμοῦ 1460 φοιτητάς, ὑπὲρ ἑκάστου τῶν ὁποίων τὸ κράτος δαπανᾷ 632 φράγκα. Τὸ ἐλεύθερον πανεπιστήμιον τῶν Βρυξελλῶν ἔχει 1713 φοιτητάς, τὸ δὲ ἐν Löwen 1638. Ἐν συνόλῳ λοιπὸν εἰς τὰ πανεπιστήμια τοῦ Βελγίου φοιτῶσι περὶ τοὺς 5642 φοιτητάς, ἐξ ὧν 5440 ἐζήτησαν παρὰ τῶν διαφόρων ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τὴν ὅδειαν νὰ ἐξετασθῶσιν. Οἱ ἡμίσεις σχεδὸν (2598) ἀπέτυχον εἰς τὰς ἐξετάσεις καὶ ἀπερρίφθησαν.

Ἔν τινι φυλλαδίῳ, ἀνωνύμως ἐκδοθέντι ὑπὸ σπουδαίου ἐν Γαλλίᾳ οἰκονομολόγου καὶ πραγματευομένῳ τὸ τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους ἐκείνου μεταρρυθμίσεως, ὡς ἑξῆς ὑπολογίζονται τὰ ἔξοδα τῶν διαφόρων γαλλικῶν κυβερνήσεων καθ' ἑκάστην ὥραν τοῦ ἡμερονυκτίου ἀπὸ αἰῶνος σχεδόν. Ἐπὶ τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς πρώτης Αὐτοκρατορίας 115,000 φράγκα, ἐπὶ τῶν Βουρβωνιδῶν 119,000, ἐπὶ Δουδοβίκου Φιλίππου 150,000, ἐπὶ τῆς Δημοκρατίας τοῦ 1848: 173,000, ἐπὶ τῆς δευτέρας Αὐτοκρατορίας 349,000 καὶ ἐπὶ τῆς νῦν Δημοκρατίας μέχρι μὲν τοῦ 1882: 405,000, ἔκτοτε δὲ καὶ μέχρι σήμερον 463,000 φράγκα καθ' ἑκάστην ὥραν, ὅπερ σημαίνει, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Γαλλίας εἶνε 50πλάσιος παχύτερος τοῦ ἑλληνικοῦ, [διότι αἱ ἑλληνικαὶ κυβερνήσεις μόνον 2,150 δραχμὰς ἐξοδεύουσι καθ' ἑκάστην ὥραν, καὶ τοῦτο ἀπὸ πενταετίας μόλις· ἀλλὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐνθαρρύνῃ κανένα . . . .

Σοβαροὺς ἀνθρώπους καὶ τὴν σπουδαίαν δημοσιογραφίαν ἀπασχολεῖ ἐν Γαλλίᾳ περίεργον κοινωνικὸν καὶ ἅμα οἰκονομολογικὸν ζήτημα, ἡ φορολογία δηλ. τῆς ἀγαμίας. Ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνυπάνδρων ηὐξήθη ἀπό τινος καταπληκτικῶς — μόνον οἱ Παρίσιοι ἐκτρέφουσιν ὑπὲρ τὰς 500,000 ἀγάμων ἀνδρῶν, ἐνῷ εἰς 379,000 μόνον συμπροσοῦνται οἱ εὐτυχεῖς σύζυγοι τῆς μεγαλοπόλεως ἐκείνης — συνηύξησε δ' ὡς ἐκ τούτου καὶ ὁ κίνδυνος προφανοῦς κοινωνικοῦ ὀλέθρου, πολλοὶ ὑπάρχουσιν οἱ φρονοῦντες, ὅτι ἀνάγκη νὰ ἐπιβληθῇ βαρύτατος φόρος ἐπὶ τῆς περιουσίας καὶ τῶν οἰωνδήποτε εἰσοδημάτων παντός, ὅςτις, τριάκοντα ἢ τριάκοντα καὶ πέντε ἤδη ἔτη γεγονώς, δὲν θέλει νὰ νυμφευθῇ. Ἐσχηματίσθη δὲ καὶ σύλλογος ἐν Παρισίοις ἀνδρῶν, συζύγων βέβαιά καὶ γερόντων, σκοπῶν νὰ προηλυτίσῃ τὰς φρονίμους ἰδέας αὐτοῦ καὶ πολλοὺς τῶν πολιτευομένων, διὰ νὰ ὑποβληθῇ ὡς τάχιστα καὶ εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, δι' οὗ ἄλλως ὑποδειχθήσεται τῇ κατὰ καιρὸν κυβερνήσει καὶ σπουδαῖος τοῦ Κράτους πόρος διὰ τῆς εἰςηγουμένης φορολογίας. — Ἀλλ' ὅσον παράδοξον καὶ ἂν φαίνεται τὸ πρᾶγμα, δὲν εἶνε πρωτοφανὲς ἐν τῇ ἱστορίᾳ, μόλις δὲ πρὸ αἰῶνος ἐν αὐτῇ τῇ Γαλλίᾳ, ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς πρώτης Ἐπαναστάσεως, ἰσχυεν αὐστηρότατος κατὰ τῆς ἀγαμίας νόμος, συνταχθεὶς κατὰ τὰς ἀρχαίας ἑλληνικάς τε καὶ ρωμαϊκὰς παραδόσεις. Γνωστὰ εἶνε τὰ πατριαρχικὰ ἤθη τῶν σημερινῶν Ἰουδαίων, δικαίως ἀποστρεφομένων τοὺς ἀνυπάνδρους ὁμοφύλους των, γνωστὰ ἐπίσης καὶ τὰ λαμπρὰ τῆς ἀρχαίας Σπάρτης ἔθιμα, ἅτινα ἐπέτρεπον εἰς τὰς ἡρωΐδας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νὰ σύρωσι τοὺς ἀγάμους τῆς κλασικῆς ἐποχῆς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἡρακλέους, ὅπου ἐξυλοκόπουν αὐτοὺς πανηγυρικῷ τῷ τρόπῳ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις καὶ γυμνασίοις σπουδαζόντων ὑπὸ Ἰωάννου Νεράντζη. Ἐκ τοῦ πολυχρωμολιθογραφείου Ἰ. Δ. Νεράντζη. Ἐν Λειψίᾳ 1886. Τιμᾶται πενταδράχμου.

Ἄλλοτε συνεστήσαμεν τοῖς Ἀναγνώσταις τῆς „Κλειοῦς" τὰς καλλιτεχνικὰς εἰκόνας τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα διαλαμπάντων στρατηγῶν καὶ πολιτικῶν καὶ τῶν Βασιλικῆς Οἰκογενείας ὡς καὶ τῶν συγχρόνων πολιτικῶν, αἵτινες ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ παρ' ἡμῖν κυρίου Ἰ. Δ. Νεράντζη καὶ ἀποτελοῦσι νῦν ἐν Ἀνατολῇ ἓν τῶν λαμπροτέρων καὶ ἅμα εὐπροσιτοτέρων κοσμημάτων παντὸς ἑλληνικοῦ οἴκου. Ἀλλ' ὁ φιλότιμος Ἐκδότης δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν ἀναζωπύρωσιν τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τοῦ αἰσθήματος τοῦ καλοῦ διὰ τῆς σκοπίμου ἐκείνης προσωπογραφήσεως τῶν σεβασμιωτέρων καὶ προσφιλεστέρων ἡμῖν ἀνδρῶν, ἀλλ' ἀπὸ τριετίας ἐγκύψας εἰς τὴν ἐκπόνησιν τελείου Γεωγραφικοῦ Ἄτλαντος συνεπῆλθε νῦν ἐπίκουρος καὶ τῆς παρ' ἡμῖν Ἐκπαιδεύσεως.

Τὸ καλλιτεχνικώτατον τοῦτο ἔργον πρόκειται ἤδη ἡμῖν ὡς μαρτύριον τῆς φιλοκαλίας τοῦ κ. Ἐκδότου καὶ ὡς πολύτιμος αὐτοῦ δωρεὰ πρὸς τὴν σπουδάζουσαν ἑλληνικὴν Νεολαίαν. Ὁ κ. Νεράντζης ἀπέβλεψε βεβαίως εἰς τὴν τελειότητα τῆς συγχρόνου παρὰ Γερμανοῖς πινακογραφίας καὶ οὔτε πόνων οὔτε δαπάνης ἐφείσθη ὅπως συγκροτήσῃ ἄριστον πρὸς διδασκαλίαν ὄργανον, συναποτέλεσας αὐτὸ διὰ σκοπίμου καὶ προσεκτικῆς ἐκλογῆς παντός, ὅπερ δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν μόρφωσιν γεωγραφικῶν καὶ παρ' ἡμῖν γνώσεων. Οὕτω τὸ προκείμενον πόνημα δύναται εὐπαρρησιάστως νὰ ταχθῇ παρὰ τὰ τελειότερα ἔργα τοῦ τοιούτου εἴδους τῆς σήμερον, ὡς πρὸς τὴν καλλιτεχνικὴν δ' ἐπεξεργασίαν ν' ἀποβῇ σπουδαιότατον πρὸς μελέτην καὶ διδασκαλίαν τῆς πολιτικῆς γεωγραφίας βοήθημα, ἅμα δὲ καὶ τῆς φυσικῆς, διότι διὰ δέκα ὅλων καὶ ὀκτὼ ἰδιαιτέρων φυσικῶν πινάκων παρίστησιν ἡμῖν ὁ Ἄτλας ἀκριβῆ εἰκόνα τοῦ ἡμετέρου πλανήτου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μέχρι τοῦδε ἐπελθουσῶν μεταβολῶν, γεωγραφικῶν ἀνακαλύψεων καὶ πολλαπλῶν τροποποιήσεων.

Τὸ συμμετρικὸν τοῦ Ἄτλαντος σχῆμα, ἡ ἐξωτερικὴ αὐτοῦ διακόσμησις, τὸ στερεὸν καὶ φιλόκαλον αὐτοῦ δέσιμον θὰ μαρτυρήσωσιν εὐθὺς εἰς τοὺς Ἑλληνόπαιδας τὴν ἐξ Εὐρώπης προέλευσίν του, ἡ δὲ σοβαρότης τοῦ καλλιτεχνικοῦ ἐξωφύλλου, κεκοσμημένου διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ρυθμοῦ, ἡ ἀπίστευτος εὐθηνία τοῦ ἔργου καὶ τὰ ἄλλα αὐτοῦ τεχνικὰ προσόντα θ' ἀναδείξωσι τὴν φιλόστοργον πρόνοιαν ὁμογενοῦς Ἐκδότου. Ὁ Ἄτλας τοῦ κ. Νεράντζη σύγκειται ἐκ 19 πολιτικῶν καὶ 18 φυσικῶν, ὡς εἴπομεν, πινάκων, πάντων διὰ τῆς πολυχρωμολιθογραφίας ἐξειργασμένων, ὅπερ σημαίνει, ὅτι δὲν σημειοῦνται ἁπλῶς καὶ μόνον τὰ ἔσχατα ὅρια ἠπείρου τινὸς ἢ ἐπικρατείας ἢ ἁπλῆς ἡγεμονίας διὰ γραμμῆς κεχρωματισμένης, ἀλλὰ χρωματίζεται ἰδιαιτέρως ἡ ἐπιφάνεια ἕκαστης ἠπείρου ἢ χώρας κτλ. ἐν χρωματικῇ πρὸς τὰς παρακειμένας ἀντιθέσει, καὶ οὕτω καὶ ὁ ἀπειρότατος ὀφθαλμὸς εὐθὺς περιλαμβάνει ἰδέαν τοῦ ὅλου, τῶν μερῶν καὶ τῆς πρὸς ἄλληλα τούτων θέσεως. Τὸ μάλιστα παιδαγωγικὸν τοῦτο πλεονέκτημα, τὸ πρῶτον νῦν παρ' ἡμῖν εἰςαγόμενον, ἐξαίρει καὶ ἡ ἀρίστη τῶν χρωμάτων ἐκλογή ὡς καὶ ἡ ἀνεπίληπτος ἐπὶ τοῦ χάρτου ἐκτύπωσις, ἡ ὑπὲρ τὴν τυπογραφικὴν ἐντέλειαν καλλιγραφικὴ τῶν ὀνομάτων χάραξις καὶ ἡ παράθεσις τῶν φυσικῶν πινάκων, καὶ τούτων ἀγνώστων μέχρι τοῦδε παρ' ἡμῖν. Τὸν σκοπὸν τῶν φυσικῶν πινάκων ἐθεώρησεν ὁ κ. Νεράντζης λίαν σπουδαῖον, διότι δι' αὐτῶν διδαχθήσονται οἱ μαθητευόμενοι, κατὰ τὴν νέαν διδακτικὴν μέθοδον, τὸ ὕψος τῶν διαφόρων στρωμάτων τῆς γῆς χρησιμοποιοῦντες αὐτοὺς καὶ ὡς πεδίον ἀσκήσεως ὡς πρὸς τὸν ἐρισμὸν τῶν διαφόρων χωρῶν, ἐπισημοτέρων πόλεων, λιμνῶν, ποταμῶν, ὀρέων κτλ. Ἀλλ' οὐδ' ὁ μᾶλλον ἠσκημένος περὶ τὰ τυπογραφικὰ ὀφθαλμὸς δύναται ν' ἀνακαλύψῃ ἐν τῷ Ἄτλαντι τούτῳ καὶ μίαν κἂν λέξιν ἐσβεσμένην ἢ κακῶς τετυπωμένην ἐκ τῶν χιλιάδων γεωγραφικῶν ὀνομάτων, ἐν οἷς περιελήφθη πᾶν τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὸν Ἕλληνα μαθητήν, ἐκφυλλοφορηθέντων πάντων τῶν μὴ ἀναγομένων εἰς τὴν κατωτέραν καὶ μέσην ἐκπαίδευσιν. Τὰ ὕψη τῶν ἐπισημοτέρων ὀρέων παρίστανται πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ παρατηρητοῦ δι' ἀριθμῶν κατὰ μέτρα. Ὡς πρὸς τὴν ὀνοματολογίαν κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια, ὅπως συμβιβασθῇ ἡ ἐπὶ τόπου προφορὰ πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἑλληνικῆς γραμματικῆς, δὲν ἐκινήθησαν ὅμως ἄνευ ἀνάγκης καὶ τὰ κακῶς κείμενα, διότι οὐχὶ βέβαια τοῦ γεωγράφου ἔργον, ἀλλὰ τῆς παρ' ἡμῖν ἀναγεννωμένης ἐπιστήμης καθῆκον ἔσται ὁ καταρτισμὸς πλήρους γεωγραφικοῦ ὀνοματολογίου.

Ὁ φιλότιμος Ἐκδότης κύριον σκοπὸν ἔθετο τὴν ὠφέλειαν τοῦ Ἕλληνος μαθητοῦ, καταστήσας δὲ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ δυνατὴν καὶ τοῖς ἥττον εὐποροῦσιν ἐγένετο ἄξιος πολλῶν ἐπαίνων, οὐδὲ ἀμφιβάλλομεν ὅτι οἱ παρ' ἡμῖν τὰ ἐκπαιδευτικὰ φροντίζοντες θὰ ἐνθαρρύνωσιν αὐτὸν παντοιοτρόπως πρὸς ἐκπόνησιν καὶ ἄλλων τοιούτων διδακτικῶν βοηθημάτων, ὧν ἀφθονοῦσι μὲν τὰ ἄλλα ἔθνη, στερούμεθα δ' ἡμεῖς ὡς ἐκ τῆς καλλιτεχνικῆς ἀνεπαρκείας.

Geschichte der Weltlitteratur in übersichtlicher Darstellung von Adolf Stern. Rieger'sche Verlagsbuchhandlung, Stuttgart 1887.

Εἰς τοὺς εἰδότας τὴν γερμανικὴν καὶ θελοντας νὰ λάβωσιν ἔννοιαν σαφῆ καὶ καθαρὰν περὶ τῆς ἀναπτύξεως ὅλων τῶν φιλολογιῶν τοῦ κόσμου παρέχει τὸ ἐν Στουττγάρδῃ σπουδαῖον ἐκδοτικὸν κατάστημα ἀσφαλῆ καὶ σύντομον ὁδηγόν, προελθόντα ἐκ τῆς γραφίδος διαπρεποῦς ἀντιπροσώπου τῆς φιλολόγου Γερμανίας. Τὸ ἔργον ἐκδίδεται κατὰ φυλλάδια, δώδεκα δὲ τοιαῦτα, ἀντὶ ἑνὸς μάρκου ἕκαστον τιμώμενον, θὰ συμπληρώσωσι τὴν ὅλην συγγραφήν. Εἶνε δὲ αὕτη διῃρημένη εἰς τέσσαρα βιβλία, ὧν τὸ μὲν πρῶτον πραγματεύεται τὴν ποίησιν καὶ φιλολογίαν τῶν ἀρχαίων χρόνων, τὸ δεύτερον τὴν ποίησιν τοῦ Μέσου αἰῶνος, τὸ τρίτον τὴν ποίησιν καὶ φιλολογίαν τῶν νέων χρόνων καὶ τέλος τὸ τέταρτον τὴν φιλολογικὴν κίνησιν τοῦ δεκάτου ὀγδόου καὶ δεκάτου ἐννάτου αἰῶνος.

ΠΕΡΙ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ.

(*συνέχεια*).

Ὅπως ἔχουσι τὴν σήμερον τὰ πράγματα τῶν ταχυδρομείων ὅλων τῶν πεπολιτισμένων χωρῶν, ἡ χρησιμοποίησις τῶν γραμματοφόρων περιστερῶν θὰ μείνῃ περιωρισμένη μόνον εἰς ἐκτάκτους καὶ ἐπειγούσας περιστάσεις, ὁπωσδήποτε ὅμως φαίνεται οὐχὶ ἀπίθανον ὅτι, καθὼς ἀπὸ πολλοῦ τὰ διάφορα στρατιωτικὰ ἐπιτελεῖα, οὕτω ἀπὸ τοῦδε καὶ αἱ διευθύνσεις τῶν ἐν εἰρήνῃ ταχυδρομείων θὰ μελετήσωσιν ἐμβριθέστερον τὸ ζήτημα τῆς τιθασσεύσεως τοιούτων περιστερῶν καὶ θὰ ἐπιδιώξωσι τὴν συστηματοποίησιν ταχυδρομικῆς διὰ περιστερῶν συγκοινωνίας χάριν ὡρισμένων τινῶν σκοπῶν.

Τὰ κατὰ καιροὺς γενόμενα ποικίλα πειράματα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι δὲν παρέχει πολλὰς δυσκολίας ἡ διοργάνωσις τοιούτου συστήματος, δύναται δὲ ἀπ' ἐναντίας νὰ καταστῇ ἐνίοτε πολλῶν ὠφελειῶν πρόξενος. Ἐν ἔτει 1870 ἀγγλικόν τι κατάστημα, μέγα ἐμπόριον ἰχθύων διεξάγων, εἶχε μετὰ τῶν πολλῶν πρὸς ἁλιεῖαν ρεγγῶν ἀποπλευσάντων πλοίων του συναποστεῖλαι καὶ τοιαύτας περιστερός, αἵτινες διεβίβαζον εἰς τὸ κεντρικὸν γραφεῖον εἰδήσεις περὶ τῆς θέσεως, ὅπου εὑρίσκοντο πλοῖα, περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν, περὶ τοῦ χρόνου καθ' ὃν θὰ ἐπέστρεφον, περὶ τῶν κινδύνων, εἰς οὓς διετέλουν καὶ περὶ τῆς βοηθείας, ἧς εἶχον τυχὸν ἀνάγκην. Ὁ ἐργολάβος κατώρθωσε τοιουτοτρόπως ἐγκαίρως νὰ προλάβῃ τὰς ἀποτυχίας, ἢ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὰς συνεπείας των καὶ ἀναλόγως πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἄγρας νὰ ὁρίσῃ ἐκ τῶν προτέρων τὴν τιμὴν τῶν ἰχθύων.

Πολλὰς ὠφελείας παρέσχον ἐπίσης αἱ ταχυδρομικαὶ περιστεραὶ καὶ εἰς τὴν ἀκτοπλοΐαν τῆς Βορείου γερμανικῆς θαλάσσης, ὡς τοῦτο ἀπεδείχθη ἐν ἔτει 1876. Ἐπὶ τῶν μᾶλλον ἐπικινδύνων θέσεων τῶν ἀκτῶν καὶ οὐ μακρὰν τῶν ἐκεῖ ὁρμούντων φανοφόρων πλοίων εἶχον ἱδρυθῆ σταθμοὶ τοιούτων περιστερῶν, δι' ὧν ταχέως μετεβιβάζοντο εἰδήσεις καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις περὶ σπουδαίων συμβάντων ἢ κινδύνων, οὓς διέτρεχον τὰ παραπλέοντα τὰς ἀκτὰς σκάφη. Ἐκτὸς τούτου καὶ αὐτὰ τὰ παραπλέοντα πλοῖα ἠδύναντο διὰ τοῦ μέσου τούτου νὰ εἰδοποιήσωσι τοὺς πλωτάρχας, τοὺς ἰδιοκτήτας αὐτῶν καὶ τοὺς ἄλλους ἐνδιαφερομένους περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς καταστάσεως τῶν φορτίων. Σπουδαιοτάτας ὅμως παρέσχον ὑπηρεσίας οἱ ταχυδρομικοὶ τῶν περιστερῶν σταθμοὶ ἐν ὥρᾳ τρικυμίας, διότι ταχέως ἐπεκαλοῦντο βοήθειαν οὐ μόνον χάριν τῶν βλαβέντων φανοφόρων πλοίων, ἀλλὰ καὶ πρὸς σωτηρίαν τῶν κινδυνευόντων νὰ καταποντισθῶσιν ἄλλων πλοίων.

Καθ' ὃν χρόνον συνεδρίαζεν ἐν Βερσαλλίαις ἡ Ἐθνικὴ τῶν Γάλλων συνέλευσις πολλαὶ τῶν ἐν Παρισίοις ἐφημερίδων ἐμάνθανον τὰς εἰδήσεις περὶ τῆς πορείας τῶν συζητήσεων διὰ περιστερῶν, αἵτινες διέτρεχον τὴν ἀπόστασιν ἐντὸς 15—20 λεπτῶν τῆς ὥρας. Ἡ ἐφημερὶς „National" π. χ. ἀντὶ ἡμερησίας δαπάνης 30 φράγκων διετήρει δέκα ταχυδρομικὰς περιστερός, δι' ἑκάστης τῶν ὁποίων, χάριν μείζονος ἀσφαλείας, ἀνὰ πᾶσαν πτῆσιν μετεβιβάζοντο πέντε τηλεγραφήματα διπλᾶ. Ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ κατὰ

διάφορα σπουδαῖα συλλαλητήρια, ἑορτὰς καὶ ἄλλας ἐπισήμους τελετὰς βλέπει τις οὐχὶ σπανίως ἀνταποκριτὰς ἐφημερίδων, φέροντας μεθ' ἑαυτῶν μικρὰ κλωβία περιστερῶν, δι' ὧν ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς τελετῆς ταχέως ἀποστέλλουσι τὰς εἰδήσεις εἰς τὴν σύνταξιν τῶν οἰκείων φύλλων. Οἱ περιστερεῶνες κεῖνται ἐγγὺς τῶν γραφείων τῆς συντάξεως, συνδέονται δὲ πρὸς αὐτὰ δι' ἠλεκτρικῶν συρμάτων καταληγόντων εἰς μικροὺς κώδωνας. Ἅμα ὡς εἰσπετάσῃ ὁ πτερωτὸς ταχυδρόμος εἰς τὸν περιστερεῶνα, κρούει τὸν κώδωνα καὶ ἀναγγέλλει εἰς τὸν συντάκτην τὴν ἄφιξίν του. Τὸ ἀγγλικὸν τοῦτο σύστημα ἐμιμήθησαν καὶ αἱ Βρυξέλλαι, οἱ Παρίσιοι, ἡ Ῥώμη, ἡ Αἰσσαβὼν καὶ ἄλλαι εὐρωπαϊκαὶ μεγαλοπόλεις. Ἀμερικανός τις τηλεγραφικὸς ὑπάλληλος, ὀνόματι Fitch ἐν τῷ Pacific- and Atlantic Telegraph Office, ἐπεχείρησε νὰ ἱδρύσῃ κανονικὸν ταχυδρομεῖον περιστερῶν εἰς ἀπόστασιν 80 ἀγγλικ. μιλίων μεταξὺ Ewaka, Tybo καὶ Belmont, ὅπου οὐδεμία εἰςέτι ὑπάρχει τηλεγραφικὴ συγκοινωνία, τὴν δ' ἐπιχείρησίν του ταύτην πᾶσαι αἱ ἀμεριχανικαὶ ἐφημερίδες ἔκριναν ὡς λίαν ἀποτελεσματικὴν καὶ ἐπιτυχῆ. Ὁμοίως παρὰ τοῦ ἀμερικανικοῦ τύπου μανθάνομεν, ὅτι ἐπ ἐσχάτως σοβαρῶς ἐσκέφθησαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ νέου κόσμου νὰ διοργανώσωσιν ὁμοίαν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Ἀλλ' ἡ ἐπιχείρησις αὕτη εἶνε ἀμφίβολον ἂν θὰ στεφθῇ ποτε ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, καὶ τοῦτο ἕνεκα τῆς μεγάλης ἀποστάσεως καὶ τοῦ ἀπεράντου ὠκεανοῦ, ὅστις διαχωρίζει τὸν παλαιὸν ἀπὸ τοῦ νέου κόσμου, ἀφ' οὗ καθ' ὅλας τὰς ἄχρι τοῦδε γενομένας ἀποπείρας ἀπεδείχθη ὅτι ἡ μεγίστη ἀπόστασις, ἀφ' ἧς δύναταί τις μετὰ βεβαιότητος νὰ προςδοκᾷ ἐπάνοδον τῆς γραμματοφόρου περιστερᾶς, δὲν ὑπερβαίνει τὰ 800 χιλιόμετρα.

(*ἕπεται συνέχεια.*)

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΒΙΕΝΝΑΙΩΝ ΠΙΛΩΝ.

Ἄλλοτε τοὺς συρμικοὺς νεωτερισμοὺς ἐπέβαλλον εἰς τὰς γυναῖκας ἀποκλειστικῶς οἱ Παρίσιοι. Ὁ νεώτερος κόσμος τῶν κομψευομένων ἐλάμβανε τοὺς νόμους του ἐκ τῶν Ἠλυσίων πεδίων, ὅπου αἱ ἡρωΐδες τοῦ συρμοῦ τριπλῆν ἔχουσαι τὴν συναίσθησιν, ἤτοι τοῦ ὀνόματος, τῆς καλλονῆς καὶ τῶν ἀπαραμίλλων ἱματισμῶν των περιεφέροντο, καθήμεναι ἐντὸς μεγαλοπρεπεστάτων δίφρων.

Καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην οἱ Παρίσιοι μετεβλήθησαν, ὅπως μετεβλήθησαν ἐν τῇ πολιτικῇ, ταῖς καλαῖς τέχναις καὶ τῇ δημοσιογραφικῇ. Καὶ ναὶ μὲν θαυμάζονται εἰςέτι αἱ παρισιαναὶ γυναῖκες διὰ τὴν καλαισθησίαν καὶ τὴν χάριν των, φθονοῦνται διὰ τὸ φιλάρεσκον προνόμιον τοῦ νὰ καταπλήττωσιν, ὁσάκις θέλωσι, τὸν κόσμον δι' ἀλλοκότων ἐνδυμασιῶν, ἀπὸ πολλοῦ ὅμως ἔπαυσαν ν' ἄρχωσιν ἀπολυταρχικῶς καὶ τὰς ἰδιοτροπίας των νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς ὅλας τὰς ἄλλας γυναῖκας τοῦ κόσμου. Μετὰ πολυχρόνιον καὶ θορυβώδη ἀντιπολίτευσιν συγκατένευσαν κατ' ἀρχὰς νὰ μὴ περιφρονῶσιν, ὡς τὸ πρότερον, τὰς ἀγγλίδας καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἱματισμοῦ των, ἐπὶ τέλους δὲ κατήντησαν καὶ εἰς τὸ νὰ μὴ θεωρῶσι ἄξιον προσοχῆς καὶ ἀπομιμήσεως πᾶν ὅ,τι δὲν ὑπενθύμιζε τοὺς ἀγγλικοὺς συρμούς.

Τὴν ὁσημέραι προοδεύουσαν ἀνάπτυξιν τῶν βιενναίων συρμῶν αἱ παρισιαναὶ παρετήρησαν μετ' ὀλιγωτέρου φθόνου καὶ ἀπεδέχθησαν αὐτοὺς ἀείποτε θερμότερον, ἴσως διότι μεταξὺ τῶν γυναικῶν τῆς Βιέννης καὶ τῶν Παρισίων ὑπάρχει ἐσωτερική τις τῶν φρονημάτων καὶ τῶν ἰδιοτροπιῶν συγγένεια. Αἱ βιενναῖαι δὲν στεροῦνται λεπτότητος, χάριτος, φαντασίας καί, ὡς ἤθελεν ἐκφρασθῆ ἡ Παρισιανή, „cachet". Αἱ μεγάλαι κυρίαι τῆς ἠπειρωτικῆς ἀριστοκρατίας ἐνθέρμως ὑπεστήριξαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοὺς βιενναίους συρμούς, προεξαρχούσης αὐτῆς τῆς Αὐτοκρατείρας Ἐλισάβετ. Ἡ Πάττη δέ, ἥτις κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἐθριάμβευσεν αὖθις ἐν Λονδίνῳ ὡς πρώτη ὅλων τῶν stars, ἔφερε μόνον βιενναίας ἐνδυμασίας, καὶ τέλος ὅλαι αἱ ἐπίσημοι ἀντιπρόςωποι τοῦ θεατρικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ κόσμου ἐπισκέπτονται κατ' ἔτος τὴν καλὴν Βιέννην, διὰ ν' ἀφήσωσιν εἰς αὐτὴν „τὸ μέτρον" των.

Ἰδιαιτέρας ὅμως ὑπολήψεως ἀπολαύει πανταχοῦ ὁ βιενναῖος πῖλος. Καὶ αὐτὴ ἡ γνησία κάτοικος τῆς Βιέννης θεωρεῖ ἑαυτὴν εὐτυχεστάτην, ἐὰν ἱκανοποιήσῃ τὴν ματαιότητά της φοροῦσα τὸν κάλλιστον πῖλον. Πᾶσα κομψευομένη κυρία, διερχομένη ἐκ Βιέννης, πρὶν ἢ ἀποφασίσῃ νὰ φωτογραφηθῇ ἢ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ θέατρον, θὰ δοκιμάσῃ ἕνα βιενναῖον πῖλον. Οὗτος ἀνθαμιλλᾶται πρὸς τὸν παρισιανὸν κατὰ τὴν χάριν καὶ τὸν ὑπερβαίνει κατὰ τὴν ἁπλότητα. Καὶ πράγματι ὑπάρχουσι νῦν ἐν Βιέννῃ συρμικὰ καταστήματα καὶ οἴδουσαι, αἵτινες βεβαίως ἄλλοτε ὑπῆρχον καὶ ἐν Παρισίοις, σήμερον ὅμως μάτην ἀναζητοῦνται. Διότι ἡ κυρία Βιρώ, παρ' ᾗ συνήρχοντο προηγουμένως ὅλαι αἱ ἀντιπρόςωποι τοῦ κομψευομένου κόσμου διὰ νὰ δοκιμάσωσι τὰ τελευταῖα προϊόντα τῆς φαντασίας της, δὲν ὑπάρχει πλέον, αν καὶ ζῇ ἀκόμη τὸ ὄνομά της, τὸ κατάστημα, καὶ αὐταὶ ἀκόμη αἱ τιμαί της, ἠναγκάσθη δὲ καὶ αὐτὴ ἡ διάδοχός της Βιδὰλ νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὴν ἐφευρετικότητα καὶ τὸ γόητρον τῆς ἐν Βιέννῃ συναδέλφου κυρίας Γαλιμβέρτη. Ἡ ἐξαγωγὴ τῶν βιενναίων πίλων εἶνε μεγάλη, αὐξάνεται δὲ ὁλονὲν κυρίως πρὸς τὰς ἀνατολικὰς χώρας, τὴν Ῥωσσίαν, Ῥωμουνίαν καὶ τὴν Τουρκίαν.

☛ Πρὸς τοὺς νέους τῆς „Κλειοῦς" συνδρομητὰς ἐπαναλαμβάνομεν λέγοντες, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἔκδοσις τοῦ ἡμετέρου φύλλου κατὰ τὸ Β΄. ἔτος ἤρχισεν ἐκπροθέσμως, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἔκδοσις τῶν καθ' ἕκαστα τευχῶν θὰ γίνεται ἐπί τινα εἰςέτι χρόνον βραδύτερον τῆς ὡρισμένης ἡμερομηνίας.

κ. Ν. Δ. εἰς Πειραιᾶ Ἐπιστολή Σας ἐλήφθη καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς φιλικὰς ὑμῶν διαθέσεις. — κ. Β. Π. εἰς Ὀδησσόν, κκ. Κ. καὶ Θ. εἰς Βάκου, κκ. Εὐρ. Ξ. εἰς Χίον. Ἀπεστάλησαν. — κ. Ι. Κ. εἰς Τραπεζοῦντα. Ἐληφθήσαν μέσον τοῦ παρ' ἡμῖν κ. Γ. Π. Τσ. — κ. Κ. Θ. Αὐτόθι. Ὡς βλέπετε ἐξετελέσθη. — κ. Η. Σ. εἰς Ἡράκλειον. Ἐγράψαμεν ἀμέσως εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπως Σᾶς ἀποσταλῇ. — κ. Γ. Π. Κ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐπιστολή Σας ἐλήφθη καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς εὐγενεῖς ὑμῶν διαθέσεις. — κ. Χ. Π. ἐν Βαρωσίοις. Εἴμεθα σύμφωνοι. Ἀκρόπολιν Ἀθήνας. Σᾶς γράφομεν. — κ. Γ. Π. εἰς Μανσοῦραν Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Ἡ παραγγελία Σας ἀμέσως ἐξετελέσθη. — κ. Κ. Α. Κ. εἰς Κωνσταντινούπολιν. Θὰ τὰ λάβητε παρὰ τοῦ αὐτόθι κ. ἐπιστάτου μας. κ. Ι. Μ. εἰς Λευκωσίαν. Ἐπιστολή Σας ἐλήφθη, προσεχῶς δὲ Σᾶς γράφομεν. — κκ. Ι. Μ., Ν. Π. καὶ Ι. Κ. Τζ. εἰς Καβάλλαν. Ἐπιστολαί Σας ἐλήφθησαν καὶ ἀναμένομεν. — κ. Κ. Γ. εἰς Γαλάζιον. Τὸ δελτάριόν Σας ἐλήφθη, ἀλλά . . .

Ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀριθμῷ παρεισέφρυσαν τὰ ἑξῆς τυπογραφικὰ παροράματα ἐν σελ. 273, στήλη Α΄. στίχῳ κδ΄. ἀντὶ *κονισμός*, ἀνάγνωθι *κυνισμός*· ἐν σελ. 274, στήλη Β΄. στίχῳ λη΄. ἀντὶ *ἔκλεξαι*, ἀνάγνωθι *ἔπλεξαν*· ἐν σελ. 275, στήλη Α΄. στίχῳ 33 ἀντὶ *φύλακα*, ἀνάγνωθι *φίλημα*.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Φραγκίσκα da Rimini ὑπὸ Σπυρίδωνος Παγανέλη (μετὰ εἰκόνος). — Ἡ ἀγυρτεία καὶ ἡ ἐπιστήμη ὑπὸ Ἀρχαιοδίφου. — Ἡ Ἐπαΐτις (Διήγημα — συνέχεια). — Βιωτικὰ παραγγέλματα (συνέχεια). — Τὸ βοδέλαιον τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας. — Πινακοθήκη, ἤτοι ἑρμηνεία τῶν εἰκόνων). — Ποικίλα. (Ποῦ συμβαίνουσιν αἱ πλεῖσται αὐτοκτονίαι. — Τὸ θαυμάσιον „δένδρον τῶν περιηγητῶν. — Ταχύτης ἐνεργείας τῶν νεύρων μας. — Ἡ ἐν Σικελίᾳ ἁλιεία τῶν κοραλλίων. — Τὰ πανεπιστήμια τοῦ Βελγίου. — Ἔξοδα τῶν κατὰ καιροὺς γαλλικῶν κυβερνήσεων. — Φορολογικὸν νομοσχέδιον κατὰ τῶν ἐν Παρισίοις ἀνυπάνδρων. — Βιβλιοθήκη. (Ὁ γεωγραφικὸς Ἄτλας τοῦ Ἰ. Δ. Νεράντζη. — Γερμανικὴ Ἱστορία τῆς παγκοσμίου φιλολογίας). — Περὶ ἐναερίων ταχυδρομείων (συνέχεια). — Ὀλίγα περὶ τῶν βιενναίων πίλων. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Ὁ μικρὸς ἀοιδός, κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ Ἐδ. Blume (ἐν σελ. 395). — Φραγκίσκα da Rimini, κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ Φόφμαν-Τσάϊτς (ἐν σελ. 309). — Ἡ αἴθουσα τῶν κατόπτρων ἐν Λίνδερχοφ (ἐν σελ. 313). — Ἱδρόβιος χελώνη θηρεύουσα (ἐν σελ. 316). — Μητρικὴ εὐδαιμονία, κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Dahl (ἐν σελ. 316).

Ἐκδότης Π. Δ. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, *ἐν Λειψίᾳ.* — *Χάρτης ἐκ τῆς* Neue Papiermanufactur *ἐν Στρασβούργῳ.* — *Δεσμὰ* Frey & Sening, *ἐν Λειψίᾳ.*